Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therīgāthāpāḷi

1. Ekakanipāto

1. Aññatarātherīgāthā

1. ‘‘Sukhaṃ supāhi therike, katvā coḷena pārutā;
Upasanto hi te rāgo, sukkhaḍākaṃ va kumbhiya’’nti.

Itthaṃ sudaṃ aññatarā therī apaññātā bhikkhunī gāthaṃ abhāsitthāti.

2. Muttātherīgāthā

2. ‘‘Mutte muccassu yogehi, cando rāhuggahā iva;
Vippamuttena cittena, anaṇā bhuñja piṇḍaka’’nti.

Itthaṃ sudaṃ bhagavā muttaṃ sikkhamānaṃ imāya gāthāya abhiṇhaṃ ovadatīti.

3. Puṇṇātherīgāthā

3. ‘‘Puṇṇe pūrassu dhammehi, cando pannaraseriva;
Paripuṇṇāya paññāya, tamokhandhaṃ [tamokkhandhaṃ (sī. syā.)] padālayā’’ti.

Itthaṃ sudaṃ puṇṇā therī gāthaṃ abhāsitthāti.

4. Tissātherīgāthā

4. ‘‘Tisse sikkhassu sikkhāya, mā taṃ yogā upaccaguṃ;
Sabbayogavisaṃyuttā, cara loke anāsavā’’ti.

… Tissā therī….

5. Aññatarātissātherīgāthā

5. ‘‘Tisse yuñjassu dhammehi, khaṇo taṃ mā upaccagā;
Khaṇātītā hi socanti, nirayamhi samappitā’’ti.

… Aññatarā tissā therī….

6. Dhīrātherīgāthā

6. **‘‘Dhīre nirodhaṃ phusehi [phussehi (sī.)], saññāvūpasamaṃ sukhaṃ;**
Ārādhayāhi nibbānaṃ, yogakkhemamanuttara’’nti [yogakkhemaṃ anuttaranti (sī. syā.)].

… Dhīrā therī….

7. Vīrātherīgāthā

7. ‘‘Vīrā vīrehi [dhīrā dhīrehi (ka.)] dhammehi, bhikkhunī bhāvitindriyā;
Dhārehi antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhini’’nti [savāhananti (ka.)].

… Vīrā therī….

8. Mittātherīgāthā

8. ‘‘Saddhāya pabbajitvāna, mitte mittaratā bhava;
Bhāvehi kusale dhamme, yogakkhemassa pattiyā’’ti.

… Mittā therī….

9. Bhadrātherīgāthā

9. ‘‘Saddhāya pabbajitvāna, bhadre bhadraratā bhava;
Bhāvehi kusale dhamme, yogakkhemamanuttara’’nti.

… Bhadrā therī….

10. Upasamātherīgāthā

10. ‘‘Upasame tare oghaṃ, maccudheyyaṃ suduttaraṃ;
Dhārehi antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhana’’nti.

… Upasamā therī….

11. Muttātherīgāthā

11. ‘‘Sumuttā sādhumuttāmhi, tīhi khujjehi muttiyā;
Udukkhalena musalena, patinā khujjakena ca;
Muttāmhi jātimaraṇā, bhavanetti samūhatā’’ti.

… Muttā therī….

12. Dhammadinnātherīgāthā

12. ‘‘Chandajātā avasāyī, manasā ca phuṭā [phuṭṭhā (syā.), phuṭhā (sī. aṭṭha.)] siyā;
Kāmesu appaṭibaddhacittā [appaṭibandhacittā (ka.)], **uddhaṃsotāti** vuccatī’’ti [uddhaṃsotā vimuccatīti (sī. pī.)].

… Dhammadinnā therī….

13.Visākhātherīgāthā

13. ‘‘Karotha buddhasāsanaṃ, yaṃ katvā nānutappati;
Khippaṃ pādāni dhovitvā, ekamante nisīdathā’’ti.

… Visākhā therī….

14.Sumanātherīgāthā

14. ‘‘Dhātuyo dukkhato disvā, mā jātiṃ punarāgami;
Bhave chandaṃ virājetvā, upasantā carissasī’’ti.

… Sumanā therī….

15. Uttarātherīgāthā

15. ‘‘Kāyena saṃvutā āsiṃ, vācāya uda cetasā;
Samūlaṃ taṇhamabbuyha, sītibhūtāmhi nibbutā’’ti.

… Uttarā therī….

16. Vuḍḍhapabbajitasumanātherīgāthā

16. ‘‘Sukhaṃ tvaṃ vuḍḍhike sehi, katvā coḷena pārutā;
Upasanto hi te rāgo, sītibhūtāsi nibbutā’’ti.

… Sumanā vuḍḍhapabbajitā therī….

17. Dhammātherīgāthā

17. ‘‘Piṇḍapātaṃ caritvāna, daṇḍamolubbha dubbalā;
Vedhamānehi gattehi, tattheva nipatiṃ chamā;
Disvā ādīnavaṃ kāye, atha cittaṃ vimucci me’’ti.

… Dhammā therī….

18. Saṅghātherīgāthā

18. ‘‘Hitvā ghare pabbajitvā [pabbajitā (sī. aṭṭha.)], hitvā puttaṃ pasuṃ piyaṃ;
Hitvā rāgañca dosañca, avijjañca virājiya;
Samūlaṃ taṇhamabbuyha, upasantāmhi nibbutā’’ti.

… Saṅghā therī….

Ekakanipāto niṭṭhito.

2. Dukanipāto

1. Abhirūpanandātherīgāthā

19. [apa. therī 2.4.157 apadānepi] ‘‘Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ, passa nande samussayaṃ;
Asubhāya cittaṃ bhāvehi, ekaggaṃ susamāhitaṃ.

20. ‘‘Animittañca bhāvehi, mānānusayamujjaha;
Tato mānābhisamayā, upasantā carissasī’’ti.

Itthaṃ sudaṃ bhagavā abhirūpanandaṃ sikkhamānaṃ imāhi gāthāhi abhiṇhaṃ ovadatīti [itthaṃ sudaṃ bhagavā abhirūpanandaṃ sikkhamānaṃ imāhi gāthāhi abhiṇhaṃ ovadatīti (ka.)].

2. Jentātherīgāthā

21. ‘‘Ye ime satta bojjhaṅgā, maggā nibbānapattiyā;
Bhāvitā te mayā sabbe, yathā buddhena desitā.

22. ‘‘Diṭṭho hi me so bhagavā, antimoyaṃ samussayo;
Vikkhīṇo jātisaṃsāro, natthi dāni punabbhavo’’ti.

Itthaṃ sudaṃ jentā therī gāthāyo abhāsitthāti.

3. Sumaṅgalamātātherīgāthā

23. ‘‘Sumuttikā sumuttikā [sumuttike sumuttike (sī.), sumuttike sumuttikā (syā. ka.)], sādhumuttikāmhi musalassa;
Ahiriko me chattakaṃ vāpi, ukkhalikā me deḍḍubhaṃ vāti.

24. ‘‘Rāgañca ahaṃ dosañca, cicciṭi cicciṭīti vihanāmi;
Sā rukkhamūlamupagamma, aho sukhanti sukhato jhāyāmī’’ti.

… Sumaṅgalamātā therī [aññatarā therī bhikkhunī apaññātā (syā. ka.)].

4. Aḍḍhakāsitherīgāthā

25. ‘‘Yāva kāsijanapado, suṅko me tatthako ahu;
Taṃ katvā negamo agghaṃ, aḍḍhenagghaṃ ṭhapesi maṃ.

26. ‘‘Atha nibbindahaṃ rūpe, nibbindañca virajjahaṃ;
Mā puna jātisaṃsāraṃ, sandhāveyyaṃ punappunaṃ;
Tisso vijjā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsana’’nti.

… Aḍḍhakāsi therī….

5. Cittātherīgāthā

27. ‘‘Kiñcāpi khomhi kisikā, gilānā bāḷhadubbalā;
Daṇḍamolubbha gacchāmi, pabbataṃ abhirūhiya.

28. ‘‘Saṅghāṭiṃ nikkhipitvāna, pattakañca nikujjiya;
Sele khambhesimattānaṃ, tamokhandhaṃ padāliyā’’ti.

… Cittā therī….

6. Mettikātherīgāthā

29. ‘‘Kiñcāpi khomhi dukkhitā, dubbalā gatayobbanā;
Daṇḍamolubbha gacchāmi, pabbataṃ abhirūhiya.

30. ‘‘Nikkhipitvāna saṅghāṭiṃ, pattakañca nikujjiya;

Nisinnā camhi selamhi, atha cittaṃ vimucci me;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsana''nti.

… Mettikā therī….

7. Mittātherīgāthā

31. ''Cātuddasiṃ pañcadasiṃ, yā ca pakkhassa aṭṭhamī;
Pāṭihāriyapakkhañca, aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

32. ''Uposathaṃ upāgacchiṃ, devakāyābhinandinī;
Sājja ekena bhattena, muṇḍā saṅghāṭipārutā;
Devakāyaṃ na patthehaṃ, vineyya hadaye dara''nti.

… Mittā therī….

8. Abhayamātutherīgāthā

33. ''Uddhaṃ pādatalā amma, adho ve kesamatthakā;
Paccavekkhassumaṃ kāyaṃ, asuciṃ pūtigandhikaṃ.

34. ''Evaṃ viharamānāya, sabbo rāgo samūhato;
Pariḷāho samucchinno, sītibhūtāmhi nibbutā''ti.

… Abhayamātu therī….

9. Abhayātherīgāthā

35. ''Abhaye bhiduro kāyo, yattha satā puthujjanā;
Nikkhipissāmimaṃ dehaṃ, sampajānā satīmatī.

36. ''Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
Taṇhakkhayo anuppatto, kataṃ buddhassa sāsana''nti.

… Abhayā therī….

10. Sāmātherīgāthā

37. ''Catukkhattuṃ pañcakkhattuṃ, vihārā upanikkhamiṃ;
Aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī;
Tassā me aṭṭhamī ratti, yato taṇhā samūhatā.

38. ''Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
Taṇhakkhayo anuppatto, kataṃ buddhassa sāsana''nti.

… Sāmā therī….

Dukanipāto niṭṭhito.

3. Tikanipāto

1. Aparāsāmātherīgāthā

39. ‘‘Paṇṇavīsativassāni, yato pabbajitāya me;
Nābhijānāmi cittassa, samaṃ laddhaṃ kudācanaṃ.

40. ‘‘Aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī;
Tato saṃvegamāpādiṃ, saritvā jinasāsanaṃ.

41. ‘‘Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
Taṇhakkhayo anuppatto, kataṃ buddhassa sāsanaṃ;
Ajja me sattamī ratti, yato taṇhā visositā’’ti.

… Aparā sāmā therī….

2. Uttamātherīgāthā

42. ‘‘Catukkhattuṃ pañcakkhattuṃ, vihārā upanikkhamiṃ;
Aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī.

43. ‘‘Sā bhikkhuniṃ upagacchiṃ, yā me saddhāyikā ahu;
Sā me dhammamadesesi, khandhāyatanadhātuyo.

44. ‘‘Tassā dhammaṃ suṇitvāna, yathā maṃ anusāsi sā;
Sattāhaṃ ekapallaṅkena, nisīdiṃ pītisukhasamappitā [nisīdiṃ sukhasamappitā (sī.)];
Aṭṭhamiyā pāde pasāresiṃ, tamokhandhaṃ padāliyā’’ti.

… Uttamā therī….

3. Aparāuttamātherīgāthā

45. ‘‘Ye ime satta bojjhaṅgā, maggā nibbānapattiyā;
Bhāvitā te mayā sabbe, yathā buddhena desitā.

46. ‘‘Suññatassānimittassa, lābhinīhaṃ yadicchakaṃ;
Orasā dhītā buddhassa, nibbānābhiratā sadā.

47. ‘‘Sabbe kāmā samucchinnā, ye dibbā ye ca mānusā;
Vikkhīṇo jātisaṃsāro, natthi dāni punabbhavo’’ti.

… Aparā uttamā therī….

4. Dantikātherīgāthā

48. ‘‘Divāvihārā nikkhamma, gijjhakūṭamhi pabbate;
Nāgaṃ ogāhamuttiṇṇaṃ, nadītīramhi addasaṃ.

49. ‘‘Puriso aṅkusamādāya, ‘dehi pāda’nti yācati;
Nāgo pasārayī pādaṃ, puriso nāgamāruhi.

50. ‘‘Disvā adantaṃ damitaṃ, manussānaṃ vasaṃ gataṃ;
Tato cittaṃ samādhesiṃ, khalu tāya vanaṃ gatā’’ti.

… Dantikā therī….

5. Ubbiritherīgāthā

51. ‘‘Amma jīvāti vanamhi kandasi, attānaṃ adhigaccha ubbiri;
Cullāsītisahassāni [cūḷāsītisahassāni (sī.)], sabbā jīvasanāmikā;
Etamhāḷāhane daḍḍhā, tāsaṃ kamanusocasi.

52. ‘‘Abbahī [abbutī (syā.), abbuḷhaṃ (ka.)] vata me sallaṃ, duddasaṃ hadayassitaṃ [hadayanissitaṃ (sī. syā.)];
Yaṃ me sokaparetāya, dhītusokaṃ byapānudi.

53. ‘‘Sājja abbūḷhasallāhaṃ, nicchātā parinibbutā;
Buddhaṃ dhammañca saṅghañca, upemi saraṇaṃ muni’’nti.

… Ubbirī therī….

6. Sukkātherīgāthā

54. ‘‘Kiṃme katā rājagahe manussā, madhuṃ pītāva [madhupītāva (sī.)] acchare;
Ye sukkaṃ na upāsanti, desentiṃ buddhasāsanaṃ.

55. ‘‘Tañca appaṭivānīyaṃ, asecanakamojavaṃ;
Pivanti maññe sappaññā, valāhakamivaddhagū.

56. ‘‘Sukkā sukkehi dhammehi, vītarāgā samāhitā;
Dhāreti antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhana’’nti.

… Sukkā therī….

7. Selātherīgāthā

57. ‘‘Natthi nissaraṇaṃ loke, kiṃ vivekena kāhasi;
Bhuñjāhi kāmaratiyo, māhu pacchānutāpinī’’.

58. ‘‘Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsaṃ adhikuṭṭanā;
Yaṃ tvaṃ ‘kāmaratiṃ’ brūsi, ‘aratī’ dāni sā mama.

59. ‘‘Sabbattha vihatā nandī [nandi (sī. syā.)], tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā’’ti.

… Selā therī….

8. Somātherīgāthā

60. ‘‘Yaṃ taṃ isīhi pattabbaṃ, ṭhānaṃ durabhisambhavaṃ;
Na taṃ dvaṅgulapaññāya, sakkā pappotumitthiyā’’.

61. ‘‘Itthibhāvo no kiṃ kayirā, cittamhi susamāhite;
Ñāṇamhi vattamānamhi, sammā dhammaṃ vipassato.

62. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā’’ti.

… Somā therī….

Tikanipāto niṭṭhito.

4. Catukkanipāto

1. Bhaddākāpilānītherīgāthā

63. ‘‘Putto buddhassa dāyādo, kassapo susamāhito;
Pubbenivāsaṃ yovedi, saggāpāyañca passati.

64. ‘‘Atho jātikkhayaṃ patto, abhiññāvosito muni;
Etāhi tīhi vijjāhi, tevijjo hoti brāhmaṇo.

65. ‘‘Tatheva bhaddā kāpilānī, tevijjā maccuhāyinī;
Dhāreti antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhanaṃ.

66. ‘‘Disvā ādīnavaṃ loke, ubho pabbajitā mayaṃ;
Tyamha khīṇāsavā dantā, sītibhūtamha nibbutā’’ti.

… Bhaddā kāpilānī therī….

Catukkanipāto niṭṭhito.

5. Pañcakanipāto

1. Aññatarātherīgāthā

67. ‘‘Paṇṇavīsativassāni, yato pabbajitā ahaṃ;
Nāccharāsaṅghātamattampi, cittassūpasamajjhagaṃ.

68. ‘‘Aladdhā cetaso santiṃ, kāmarāgenavassutā;
Bāhā paggayha kandantī, vihāraṃ pāvisiṃ ahaṃ.

69. ‘‘Sā bhikkhuniṃ upāgacchiṃ, yā me saddhāyikā ahu;
Sā me dhammamadesesi, khandhāyatanadhātuyo.

70. ‘‘Tassā dhammaṃ suṇitvāna, ekamante upāvisiṃ;
Pubbenivāsaṃ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṃ.

71. ‘‘Cetopariccañāṇañca [cetopariyañāṇañca (ka.)], sotadhātu visodhitā;
Iddhīpi me sacchikatā, patto me āsavakkhayo;
Chaḷabhiññā [cha mebhiññā (syā. ka.)] sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsana’’nti.

… Aññatarā therī ….

2. Vimalātherīgāthā

72. ‘‘Mattā vaṇṇena rūpena, sobhaggena yasena ca;
Yobbanena cupatthaddhā, aññāsamatimaññihaṃ.

73. ‘‘Vibhūsetvā imaṃ kāyaṃ, sucittaṃ bālalāpanaṃ;
Aṭṭhāsiṃ vesidvāramhi, luddo pāsamivoḍḍiya.

74. ‘‘Pilandhanaṃ vidaṃsentī, guyhaṃ pakāsikaṃ bahuṃ;
Akāsiṃ vividhaṃ māyaṃ, ujjagghantī bahuṃ janaṃ.

75. ‘‘Sājja piṇḍaṃ caritvāna, muṇḍā saṅghāṭipārutā;
Nisinnā rukkhamūlamhi, avitakkassa lābhinī.

76. ‘‘Sabbe yogā samucchinnā, ye dibbā ye ca mānusā;
Khepetvā āsave sabbe, sītibhūtāmhi nibbutā’’ti.

… Vimalā purāṇagaṇikā therī….

3. Sīhātherīgāthā

77. ‘‘Ayoniso manasikārā, kāmarāgena aṭṭitā;
Ahosiṃ uddhatā pubbe, citte avasavattinī.

78. ‘‘Pariyuṭṭhitā klesehi, subhasaññānuvattinī;
Samaṃ cittassa na labhiṃ, rāgacittavasānugā.

79. ‘‘Kisā paṇḍu vivaṇṇā ca, satta vassāni cārihaṃ;
Nāhaṃ divā vā rattiṃ vā, sukhaṃ vindiṃ sudukkhitā.

80. ‘‘Tato rajjuṃ gahetvāna, pāvisiṃ vanamantaraṃ;
Varaṃ me idha ubbandhaṃ, yañca hīnaṃ punācare.

81. ‘‘Daḷhapāsaṃ [daḷhaṃ pāsaṃ (sī.)] karitvāna, rukkhasākhāya bandhiya;
Pakkhipiṃ pāsaṃ gīvāyaṃ, atha cittaṃ vimucci me’’ti.

… Sīhā therī….

4. Sundarīnandātherīgāthā

82. ‘‘Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ, passa nande samussayaṃ;
Asubhāya cittaṃ bhāvehi, ekaggaṃ susamāhitaṃ.

83. ‘‘Yathā idaṃ tathā etaṃ, yathā etaṃ tathā idaṃ;
Duggandhaṃ pūtikaṃ vāti, bālānaṃ abhinanditaṃ.

84. ‘‘Evametaṃ avekkhantī, rattindivamatanditā;
Tato sakāya paññāya, abhinibbijjha [abhinibbijja (sī. syā.)] dakkhisaṃ.

85. ‘‘Tassā me appamattāya, vicinantiyā yoniso;
Yathābhūtaṃ ayaṃ kāyo, diṭṭho santarabāhiro.

86. ‘‘Atha nibbindahaṃ kāye, ajjhattañca virajjahaṃ;

Appamattā visaṃyuttā, upasantāmhi nibbutā''ti.

… Sundarīnandā therī….

5. Nanduttarātherīgāthā

87. ''Aggiṃ candañca sūriyañca, devatā ca namassihaṃ;
Nadītitthāni gantvāna, udakaṃ oruhāmihaṃ.

88. ''Bahūvatasamādānā, aḍḍhaṃ sīsassa olikhiṃ;
Chamāya seyyaṃ kappemi, rattiṃ bhattaṃ na bhuñjahaṃ.

89. ''Vibhūsāmaṇḍanaratā, nhāpanucchādanehi ca;
Upakāsiṃ imaṃ kāyaṃ, kāmarāgena aṭṭitā.

90. ''Tato saddhaṃ labhitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
Disvā kāyaṃ yathābhūtaṃ, kāmarāgo samūhato.

91. ''Sabbe bhavā samucchinnā, icchā ca patthanāpi ca;
Sabbayogavisaṃyuttā, santiṃ pāpuṇi cetaso''ti.

… Nanduttarā therī….

6. Mittākāḷītherīgāthā

92. ''Saddhāya pabbajitvāna, agārasmānagāriyaṃ;
Vicariṃhaṃ tena tena, lābhasakkāraussukā.

93. ''Riñcitvā paramaṃ atthaṃ, hīnamatthaṃ asevihaṃ;
Kilesānaṃ vasaṃ gantvā, sāmaññatthaṃ na bujjhihaṃ.

94. ''Tassā me ahu saṃvego, nisinnāya vihārake;
Ummaggapaṭipannāmhi, taṇhāya vasamāgatā.

95. ''Appakaṃ jīvitaṃ mayhaṃ, jarā byādhi ca maddati;
Purāyaṃ bhijjati [jarāya bhijjate (sī.)] kāyo, na me kālo pamajjituṃ.

96. ''Yathābhūtamavekkhantī, khandhānaṃ udayabbayaṃ;
Vimuttacittā uṭṭhāsiṃ, kataṃ buddhassa sāsana''ntntti.

… Mittā kāḷī therī….

7. Sakulātherīgāthā

97. ''Agārasmiṃ vasantīhaṃ, dhammaṃ sutvāna bhikkhuno;
Addasaṃ virajaṃ dhammaṃ, nibbānaṃ padamaccutaṃ.

98. ''Sāhaṃ puttaṃ dhītarañca, dhanadhaññañca chaḍḍiya;
Kese chedāpayitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ.

99. ''Sikkhamānā ahaṃ santī, bhāventī maggamañjasaṃ;

Pahāsiṃ rāgadosañca, tadekaṭṭhe ca āsave.

100. ‘‘Bhikkhunī upasampajja, pubbajātimanussariṃ;
Dibbacakkhu visodhitaṃ [visodhitaṃ dibbacakkhu (sī.)], vimalaṃ sādhubhāvitaṃ.

101. ‘‘Saṅkhāre parato disvā, hetujāte palokite [palokine (ka.)];
Pahāsiṃ āsave sabbe, sītibhūtāmhi nibbutā’’ti.

… Sakulā therī….

8. Soṇātherīgāthā

102. ‘‘Dasa putte vijāyitvā, asmiṃ rūpasamussaye;
Tatohaṃ dubbalā jiṇṇā, bhikkhuniṃ upasaṅkamiṃ.

103. ‘‘Sā me dhammamadesesi, khandhāyatanadhātuyo;
Tassā dhammaṃ suṇitvāna, kese chetvāna pabbajiṃ.

104. ‘‘Tassā me sikkhamānāya, dibbacakkhu visodhitaṃ;
Pubbenivāsaṃ jānāmi, yattha me vusitaṃ pure.

105. ‘‘Animittañca bhāvemi, ekaggā susamāhitā;
Anantarāvimokkhāsiṃ, anupādāya nibbutā.

106. ‘‘Pañcakkhandhā pariññātā, tiṭṭhanti chinnamūlakā;
Dhi tavatthu jare jamme, natthi dāni punabbhavo’’ti.

… Soṇā therī….

9. Bhaddākuṇḍalakesātherīgāthā

107. ‘‘Lūnakesī paṅkadharī, ekasāṭī pure cariṃ;
Avajje vajjamatinī, vajje cāvajjadassinī.

108. ‘‘Divāvihārā nikkhamma, gijjhakūṭamhi pabbate;
Addasaṃ virajaṃ buddhaṃ, bhikkhusaṅghapurakkhataṃ.

109. ‘‘Nihacca jāṇuṃ vanditvā, sammukhā añjaliṃ akaṃ;
‘Ehi bhadde’ti maṃ avaca, sā me āsūpasampadā.

110. ‘‘Ciṇṇā aṅgā ca magadhā, vajjī kāsī ca kosalā;
Anaṇā paṇṇāsavassāni, raṭṭhapiṇḍaṃ abhuñjahaṃ.

111. ‘‘Puññaṃ vata pasavi bahuṃ, sappañño vatāyaṃ upāsako;
Yo bhaddāya cīvaraṃ adāsi, vippamuttāya sabbaganthehī’’ti.

… Bhaddā kuṇḍalakesā therī….

10. Paṭācārātherīgāthā

112. ‘‘Naṅgalehi kasaṃ khettaṃ, bījāni pavapaṃ chamā;

Puttadārāni posentā, dhanaṃ vindanti māṇavā.

113. ‘‘Kimahaṃ sīlasampannā, satthusāsanakārikā;
Nibbānaṃ nādhigacchāmi, akusītā anuddhatā.

114. ‘‘Pāde pakkhālayitvāna, udakesu karomahaṃ;
Pādodakañca disvāna, thalato ninnamāgataṃ.

115. ‘‘Tato cittaṃ samādhesiṃ, assaṃ bhadraṃvajāniyaṃ;
Tato dīpaṃ gahetvāna, vihāraṃ pāvisiṃ ahaṃ;
Seyyaṃ olokayitvāna, mañcakamhi upāvisiṃ.

116. ‘‘Tato sūciṃ gahetvāna, vaṭṭiṃ okassayāmahaṃ;
Padīpasseva nibbānaṃ, vimokkho ahu cetaso’’ti.

… Paṭācārā therī….

11. Tiṃsamattātherīgāthā

117. ‘‘‘Musalāni gahetvāna, dhaññaṃ koṭṭenti māṇavā [mānavā (sī.)];
Puttadārāni posentā, dhanaṃ vindanti māṇavā.

118. ‘‘‘Karotha buddhasāsanaṃ, yaṃ katvā nānutappati;
Khippaṃ pādāni dhovitvā, ekamante nisīdatha;
Cetosamathamanuyuttā, karotha buddhasāsanaṃ’.

119. ‘‘Tassā tā [taṃ (sī.)] vacanaṃ sutvā, paṭācārāya sāsanaṃ;
Pāde pakkhālayitvāna, ekamantaṃ upāvisuṃ;
Cetosamathamanuyuttā, akaṃsu buddhasāsanaṃ.

120. ‘‘Rattiyā purime yāme, pubbajātimanussaruṃ;
Rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhuṃ visodhayuṃ;
Rattiyā pacchime yāme, tamokhandhaṃ padālayuṃ.

121. ‘‘Uṭṭhāya pāde vandiṃsu, ‘katā te anusāsanī;
Indaṃva devā tidasā, saṅgāme aparājitaṃ;
Purakkhatvā vihassāma [viharāma (sī.), viharissāma (syā.)], tevijjāmha anāsavā’’’ti.

Itthaṃ sudaṃ tiṃsamattā therī bhikkhuniyo paṭācārāya santike aññaṃ byākariṃsūti.

12. Candātherīgāthā

122. ‘‘Duggatāhaṃ pure āsiṃ, vidhavā ca aputtikā;
Vinā mittehi ñātīhi, bhattacoḷassa nādhigaṃ.

123. ‘‘Pattaṃ daṇḍañca gaṇhitvā, bhikkhamānā kulā kulaṃ;
Sītuṇhena ca ḍayhantī, satta vassāni cārihaṃ.

124. ‘‘Bhikkhuniṃ puna disvāna, annapānassa lābhiniṃ;
Upasaṅkamma avocaṃ [avociṃ (ka.)], ‘pabbajjaṃ anagāriyaṃ’.

125. ‘‘Sā ca maṃ anukampāya, pabbājesi paṭācārā;
Tato maṃ ovaditvāna, paramatthe niyojayi.

126. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, akāsiṃ anusāsaniṃ;
Amogho ayyāyovādo, tevijjāmhi anāsavā’’ti.

… Candā therī….

Pañcakanipāto niṭṭhito.

6. Chakkanipāto

1. Pañcasatamattātherīgāthā

127. ‘‘Yassa maggaṃ na jānāsi, āgatassa gatassa vā;
Taṃ kuto cāgataṃ sattaṃ [santaṃ (sī.), puttaṃ (syā.)], ‘mama putto’ti rodasi.

128. ‘‘Maggañca khossa [kho’tha (syā. ka.)] jānāsi, āgatassa gatassa vā;
Na naṃ samanusocesi, evaṃdhammā hi pāṇino.

129. ‘‘Ayācito tatāgacchi, nānuññāto [ananuññāto (sī. syā.)] ito gato;
Kutoci nūna āgantvā, vasitvā katipāhakaṃ;
Itopi aññena gato, tatopaññena gacchati.

130. ‘‘Peto manussarūpena, saṃsaranto gamissati;
Yathāgato tathā gato, kā tattha paridevanā’’.

131. ‘‘Abbahī [abbuyhaṃ (syā.)] vata me sallaṃ, duddasaṃ hadayassitaṃ;
Yā me sokaparetāya, puttasokaṃ byapānudi.

132. ‘‘Sājja abbūḷhasallāhaṃ, nicchātā parinibbutā;
Buddhaṃ dhammañca saṅghañca, upemi saraṇaṃ muniṃ’’.

Itthaṃ sudaṃ pañcasatamattā therī bhikkhuniyo…pe….

2. Vāseṭṭhītherīgāthā

133. ‘‘Puttasokenahaṃ aṭṭā, khittacittā visaññinī;
Naggā pakiṇṇakesī ca, tena tena vicārihaṃ.

134. ‘‘Vīthi [vasiṃ (sī.)] saṅkārakūṭesu, susāne rathiyāsu ca;
Acariṃ tīṇi vassāni, khuppipāsāsamappitā.

135. ‘‘Athaddasāsiṃ sugataṃ, nagaraṃ mithilaṃ pati [gataṃ (ka.)];
Adantānaṃ dametāraṃ, sambuddhamakutobhayaṃ.

136. ‘‘Sacittaṃ paṭiladdhāna, vanditvāna upāvisiṃ;
So me dhammamadesesi, anukampāya gotamo.

137. ‘‘Tassa dhammaṃ suṇitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
Yuñjantī satthuvacane, sacchākāsiṃ padaṃ sivaṃ.

138. ‘‘Sabbe sokā samucchinnā, pahīnā etadantikā;
Pariññātā hi me vatthū, yato sokāna sambhavo’’ti.

… Vāseṭṭhī therī….

3. Khemātherīgāthā

139. ‘‘Daharā tvaṃ rūpavatī, ahampi daharo yuvā;
Pañcaṅgikena turiyena [tūrena (ka.)], ehi kheme ramāmase’’.

140. ‘‘Iminā pūtikāyena, āturena pabhaṅgunā;
Aṭṭiyāmi harāyāmi, kāmataṇhā samūhatā.

141. ‘‘Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsaṃ adhikuṭṭanā;
Yaṃ ‘tvaṃ kāmaratiṃ’ brūsi, ‘aratī’ dāni sā mama.

142. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka.

143. ‘‘Nakkhattāni namassantā, aggiṃ paricaraṃ vane;
Yathābhuccamajānantā, bālā suddhimamaññatha.

144. ‘‘Ahañca kho namassantī, sambuddhaṃ purisuttamaṃ;
Pamuttā [parimuttā (sī. syā.)] sabbadukkhehi, satthusāsanakārikā’’ti.

… Khemā therī….

4. Sujātātherīgāthā

145. ‘‘Alaṅkatā suvasanā, mālinī candanokkhitā;
Sabbābharaṇasañchannā, dāsīgaṇapurakkhatā.

146. ‘‘Annaṃ pānañca ādāya, khajjaṃ bhojjaṃ anappakaṃ;
Gehato nikkhamitvāna, uyyānamabhihārayiṃ.

147. ‘‘Tattha ramitvā kīḷitvā, āgacchantī sakaṃ gharaṃ;
Vihāraṃ daṭṭhuṃ pāvisiṃ, sākete añjanaṃ vanaṃ.

148. ‘‘Disvāna lokapajjotaṃ, vanditvāna upāvisiṃ;
So me dhammamadesesi, anukampāya cakkhumā.

149. ‘‘Sutvā ca kho mahesissa, saccaṃ sampaṭivijjhahaṃ;
Tattheva virajaṃ dhammaṃ, phusayiṃ amataṃ padaṃ.

150. ‘‘Tato viññātasaddhammā, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
Tisso vijjā anuppattā, amoghaṃ buddhasāsana’’nti.

… Sujātā therī….

5. Anopamātherīgāthā

151. ‘‘Ucce kule ahaṃ jātā, bahuvitte mahaddhane;
Vaṇṇarūpena sampannā, dhītā majjhassa [meghassa (sī.), meghissa (syā.)] atrajā.

152. ‘‘Patthitā rājaputtehi, seṭṭhiputtehi gijjhitā [seṭṭhiputtehi bhijjhitā (sī.)];
Pitu me pesayī dūtaṃ, detha mayhaṃ anopamaṃ.

153. ‘‘Yattakaṃ tulitā esā, tuyhaṃ dhītā anopamā;
Tato aṭṭhaguṇaṃ dassaṃ, hiraññaṃ ratanāni ca.

154. ‘‘Sāhaṃ disvāna sambuddhaṃ, lokajeṭṭhaṃ anuttaraṃ;
Tassa pādāni vanditvā, ekamantaṃ upāvisiṃ.

155. ‘‘So me dhammamadesesi, anukampāya gotamo;
Nisinnā āsane tasmiṃ, phusayiṃ tatiyaṃ phalaṃ.

156. ‘‘Tato kesāni chetvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
Ajja me sattamī ratti, yato taṇhā visositā’’ti.

… Anopamā therī….

6. Mahāpajāpatigotamītherīgāthā

157. ‘‘Buddha vīra namo tyatthu, sabbasattānamuttama;
Yo maṃ dukkhā pamocesi, aññañca bahukaṃ janaṃ.

158. ‘‘Sabbadukkhaṃ pariññātaṃ, hetutaṇhā visositā;
Bhāvito aṭṭhaṅgiko [ariyaṭṭhaṅgiko (sī. ka.), bhāvitaṭṭhaṅgiko (syā.)] maggo, nirodho phusito mayā.

159. ‘‘Mātā putto pitā bhātā, ayyakā ca pure ahuṃ;
Yathābhuccamajānantī, saṃsariṃhaṃ anibbisaṃ.

160. ‘‘Diṭṭho hi me so bhagavā, antimoyaṃ samussayo;
Vikkhīṇo jātisaṃsāro, natthi dāni punabbhavo.

161. ‘‘Āraddhavīriye pahitatte, niccaṃ daḷhaparakkame;
Samagge sāvake passe, esā buddhāna vandanā.

162. ‘‘Bahūnaṃ [bahunnaṃ (sī. syā.)] vata atthāya, māyā janayi gotamaṃ;
Byādhimaraṇatunnānaṃ, dukkhakkhandhaṃ byapānudī’’ti.

… Mahāpajāpatigotamī therī….

7. Guttātherīgāthā

163. ‘‘Gutte yadatthaṃ pabbajjā, hitvā puttaṃ vasuṃ piyaṃ;
Tameva anubrūhehi, mā cittassa vasaṃ gami.

164. ‘‘Cittena vañcitā sattā, mārassa visaye ratā;
Anekajātisaṃsāraṃ, sandhāvanti aviddasū.

165. ‘‘Kāmacchandañca byāpādaṃ, sakkāyadiṭṭhimeva ca;
Sīlabbataparāmāsaṃ, vicikicchañca pañcamaṃ.

166. ‘‘Saṃyojanāni etāni, pajahitvāna bhikkhunī;
Orambhāgamanīyāni, nayidaṃ punarehisi.

167. ‘‘Rāgaṃ mānaṃ avijjañca, uddhaccañca vivajjiya;
Saṃyojanāni chetvāna, dukkhassantaṃ karissasi.

168. ‘‘Khepetvā jātisaṃsāraṃ, pariññāya punabbhavaṃ;
Diṭṭheva dhamme nicchātā, upasantā carissatī’’ti.

… Guttā therī….

8. Vijayātherīgāthā

169. ‘‘Catukkhattuṃ pañcakkhattuṃ, vihārā upanikkhamiṃ;
Aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī.

170. ‘‘Bhikkhuniṃ upasaṅkamma, sakkaccaṃ paripucchahaṃ;
Sā me dhammamadesesi, dhātuāyatanāni ca.

171. ‘‘Cattāri ariyasaccāni, indriyāni balāni ca;
Bojjhaṅgaṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, uttamatthassa pattiyā.

172. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, karontī anusāsaniṃ;
Rattiyā purime yāme, pubbajātimanussariṃ.

173. ‘‘Rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhuṃ visodhayiṃ;
Rattiyā pacchime yāme, tamokhandhaṃ padālayiṃ.

174. ‘‘Pītisukhena ca kāyaṃ, pharitvā vihariṃ tadā;
Sattamiyā pāde pasāresiṃ, tamokhandhaṃ padāliyā’’ti.

… Vijayā therī….

Chakkanipāto niṭṭhito.

7. Sattakanipāto

1. Uttarātherīgāthā

175. ‘‘‘Musalāni gahetvāna, dhaññaṃ koṭṭenti māṇavā;
Puttadārāni posentā, dhanaṃ vindanti māṇavā.

176. ‘‘‘Ghaṭetha buddhasāsane, yaṃ katvā nānutappati;
Khippaṃ pādāni dhovitvā, ekamantaṃ nisīdatha.

177. ‘‘‘Cittaṃ upaṭṭhapetvāna, ekaggaṃ susamāhitaṃ;
Paccavekkhatha saṅkhāre, parato no ca attato’.

178. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, paṭācārānusāsaniṃ;
Pāde pakkhālayitvāna, ekamante upāvisiṃ.

179. ‘‘Rattiyā purime yāme, pubbajātimanussariṃ;
Rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhuṃ visodhayiṃ.

180. ‘‘Rattiyā pacchime yāme, tamokkhandhaṃ padālayiṃ;
Tevijjā atha vuṭṭhāsiṃ, katā te anusāsanī.

181. ‘‘Sakkaṃva devā tidasā, saṅgāme aparājitaṃ;
Purakkhatvā vihassāmi, tevijjāmhi anāsavā’’.

… Uttarā therī….

2. Cālātherīgāthā

182. ‘‘Satiṃ upaṭṭhapetvāna, bhikkhunī bhāvitindriyā;
Paṭivijjhi padaṃ santaṃ, saṅkhārūpasamaṃ sukhaṃ’’.

183. ‘‘Kaṃ nu uddissa muṇḍāsi, samaṇī viya dissasi;
Na ca rocesi pāsaṇḍe, kimidaṃ carasi momuhā’’.

184. ‘‘Ito bahiddhā pāsaṇḍā, diṭṭhiyo upanissitā;
Na te dhammaṃ vijānanti, na te dhammassa kovidā.

185. ‘‘Atthi sakyakule jāto, buddho appaṭipuggalo;
So me dhammamadesesi, diṭṭhīnaṃ samatikkamaṃ.

186. ‘‘Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
Ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.

187. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

188. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka’’.

… Cālā therī….

3. Upacālātherīgāthā

189. ‘‘Satimatī cakkhumatī, bhikkhunī bhāvitindriyā;
Paṭivijjhiṃ padaṃ santaṃ, akāpurisasevitaṃ’’.

190. ‘‘Kiṃ nu jātiṃ na rocesi, jāto kāmāni bhuñjati;
Bhuñjāhi kāmaratiyo, māhu pacchānutāpinī’’.

191. ‘‘Jātassa maraṇaṃ hoti, hatthapādāna chedanaṃ;
Vadhabandhapariklesaṃ, jāto dukkhaṃ nigacchati.

192. ‘‘Atthi sakyakule jāto, sambuddho aparājito;

So me dhammamadesesi, jātiyā samatikkamaṃ.

193. ‘‘Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
Ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.

194. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

195. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka’’.

… Upacālā therī….

Sattakanipāto niṭṭhito.

8. Aṭṭhakanipāto

1. Sīsūpacālātherīgāthā

196. ‘‘Bhikkhunī sīlasampannā, indriyesu susaṃvutā;
Adhigacche padaṃ santaṃ, asecanakamojavaṃ’’.
197. ‘‘Tāvatiṃsā ca yāmā ca, tusitā cāpi devatā;
Nimmānaratino devā, ye devā vasavattino;
Tattha cittaṃ paṇīdhehi, yattha te vusitaṃ pure’’.

198. ‘‘Tāvatiṃsā ca yāmā ca, tusitā cāpi devatā;
Nimmānaratino devā, ye devā vasavattino.
199. ‘‘Kālaṃ kālaṃ bhavābhavaṃ, sakkāyasmiṃ purakkhatā;
Avītivattā sakkāyaṃ, jātimaraṇasārino.
200. ‘‘Sabbo ādīpito loko, sabbo loko padīpito;
Sabbo pajjalito loko, sabbo loko pakampito.
201. ‘‘Akampiyaṃ atuliyaṃ, aputhujjanasevitaṃ;
Buddho dhammamadesesi, tattha me nirato mano.
202. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

203. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka’’.

… Sīsūpacālā therī….

Aṭṭhakanipāto niṭṭhito.

9. Navakanipāto

1. Vaḍḍhamātutherīgāthā

204. ‘‘Mā su te vaḍḍha lokamhi, vanatho āhu kudācanaṃ;
Mā puttaka punappunaṃ, ahu dukkhassa bhāgimā.
205. ‘‘Sukhañhi vaḍḍha munayo, anejā chinnasaṃsayā;

Sītibhūtā damappattā, viharanti anāsavā.
206. ‘‘Tehānuciṇṇaṃ isībhi, maggaṃ dassanapattiyā;
Dukkhassantakiriyāya, tvaṃ vaḍḍha anubrūhaya’’.
207. ‘‘Visāradāva bhaṇasi, etamatthaṃ janetti me;
Maññāmi nūna māmike, vanatho te na vijjati’’.
208. ‘‘Ye keci vaḍḍha saṅkhārā, hīnā ukkaṭṭhamajjhimā;
Aṇūpi aṇumattopi, vanatho me na vijjati.
209. ‘‘Sabbe me āsavā khīṇā, appamattassa jhāyato;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ’’.

210. ‘‘Uḷāraṃ vata me mātā, patodaṃ samavassari;
Paramatthasañhitā gāthā, yathāpi anukampikā.

211. ‘‘Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, anusiṭṭhiṃ janettiyā;
Dhammasaṃvegamāpādiṃ, yogakkhemassa pattiyā.

212. ‘‘Sohaṃ padhānapahitatto, rattindivamatandito;
Mātarā codito santo, aphusiṃ santimuttamaṃ’’.

… Vaḍḍhamātā therī….

Navakanipāto niṭṭhito.

10. Ekādasanipāto

1. Kisāgotamītherīgāthā

213. ‘‘Kalyāṇamittatā muninā, lokaṃ ādissa vaṇṇitā;
Kalyāṇamitte bhajamāno, api bālo paṇḍito assa.

214. ‘‘Bhajitabbā sappurisā, paññā tathā vaḍḍhati bhajantānaṃ;
Bhajamāno sappurise, sabbehipi dukkhehi pamucceyya.

215. ‘‘Dukkhañca vijāneyya, dukkhassa ca samudayaṃ nirodhaṃ;
Aṭṭhaṅgikañca maggaṃ, cattāripi ariyasaccāni.

216. ‘‘Dukkho itthibhāvo, akkhāto purisadammasārathinā;
Sapattikampi hi dukkhaṃ, appekaccā sakiṃ vijātāyo.

217. ‘‘Galake api kantanti, sukhumāliniyo visāni khādanti;
Janamārakamajjhagatā, ubhopi byasanāni anubhonti.

218. ‘‘Upavijaññā gacchantī, addasāhaṃ patiṃ mataṃ;
Panthamhi vijāyitvāna, appattāva sakaṃ gharaṃ.

219. ‘‘Dve puttā kālakatā, patī ca panthe mato kapaṇikāya;
Mātā pitā ca bhātā, ḍayhanti ca ekacitakāyaṃ.

220. ‘‘Khīṇakulīne kapaṇe, anubhūtaṃ te dukhaṃ aparimāṇaṃ;
Assū ca te pavattaṃ, bahūni ca jātisahassāni.

221. ‘‘Vasitā susānamajjhe, athopi khāditāni puttamaṃsāni;
Hatakulikā sabbagarahitā, matapatikā amatamadhigacchiṃ.
222. ‘‘Bhāvito me maggo, ariyo aṭṭhaṅgiko amatagāmī;
Nibbānaṃ sacchikataṃ, dhammādāsaṃ avekkhiṃhaṃ [apekkhihaṃ (sī.)].
223. ‘‘Ahamamhi kantasallā, ohitabhārā katañhi karaṇīyaṃ;
Kisā gotamī therī, vimuttacittā imaṃ bhaṇī’’ti.

… Kisā gotamī therī….

Ekādasanipāto niṭṭhito.

11. Dvādasakanipāto

1. Uppalavaṇṇātherīgāthā

224. ‘‘Ubho mātā ca dhītā ca, mayaṃ āsuṃ [ābhuṃ (sī.)] sapattiyo;
Tassā me ahu saṃvego, abbhuto lomahaṃsano.

225. ‘‘Dhiratthu kāmā asucī, duggandhā bahukaṇṭakā;
Yattha mātā ca dhītā ca, sabhariyā mayaṃ ahuṃ.

226. ‘‘Kāmesvādīnavaṃ disvā, nekkhammaṃ daṭṭhu khemato;
Sā pabbajjiṃ rājagahe, agārasmānagāriyaṃ.

227. ‘‘Pubbenivāsaṃ jānāmi, dibbacakkhuṃ visodhitaṃ;
Cetopariccañāṇañca, sotadhātu visodhitā.

228. ‘‘Iddhīpi me sacchikatā, patto me āsavakkhayo;
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

229. ‘‘Iddhiyā abhinimmitvā, caturassaṃ rathaṃ ahaṃ;
Buddhassa pāde vanditvā, lokanāthassa tādino’’ [sirīmato (syā. ka.)].

230. ‘‘Supupphitaggaṃ upagamma pādapaṃ, ekā tuvaṃ tiṭṭhasi sālamūle [rukkhamūle (syā. ka.)];
Na cāpi te dutiyo atthi koci, na tvaṃ bāle bhāyasi dhuttakānaṃ’’.

231. ‘‘Sataṃ sahassānipi dhuttakānaṃ, samāgatā edisakā bhaveyyuṃ;
Lomaṃ na iñje napi sampavedhe, kiṃ me tuvaṃ māra karissaseko.

232. ‘‘Esā antaradhāyāmi, kucchiṃ vā pavisāmi te;
Bhamukantare tiṭṭhāmi, tiṭṭhantiṃ maṃ na dakkhasi.

233. ‘‘Cittamhi vasībhūtāhaṃ, iddhipādā subhāvitā;
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

234. ‘‘Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsaṃ adhikuṭṭanā;
Yaṃ tvaṃ ‘kāmaratiṃ’ brūsi, ‘aratī’ dāni sā mama.

235. ‘‘Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā’’ti.

… Uppalavaṇṇā therī….

Dvādasanipāto niṭṭhito.

12. Soḷasanipāto

1. Puṇṇātherīgāthā

236. ‘‘Udahārī ahaṃ sīte [udakamāhariṃ sīte (sī.)], sadā udakamotariṃ;
Ayyānaṃ daṇḍabhayabhītā, vācādosabhayaṭṭitā.

237. ‘‘Kassa brāhmaṇa tvaṃ bhīto, sadā udakamotari;
Vedhamānehi gattehi, sītaṃ vedayase bhusaṃ’’.

238. Jānantī vata maṃ [jānantī ca tuvaṃ (ka.)] bhoti, puṇṇike paripucchasi;
Karontaṃ kusalaṃ kammaṃ, rundhantaṃ katapāpakaṃ.

239. ‘‘Yo ca vuḍḍho daharo vā, pāpakammaṃ pakubbati;
Dakābhisecanā sopi, pāpakammā pamuccati’’.

240. ‘‘Ko nu te idamakkhāsi, ajānantassa ajānako;
Dakābhisecanā nāma, pāpakammā pamuccati.

241. ‘‘Saggaṃ nūna gamissanti, sabbe maṇḍūkakacchapā;
Nāgā [nakkā (sī.)] ca susumārā ca, ye caññe udake carā.

242. ‘‘Orabbhikā sūkarikā, macchikā migabandhakā;
Corā ca vajjhaghātā ca, ye caññe pāpakammino;
Dakābhisecanā tepi, pāpakammā pamuccare.

243. ‘‘Sace imā nadiyo te, pāpaṃ pubbe kataṃ vahuṃ;
Puññampimā vaheyyuṃ te, tena tvaṃ paribāhiro.

244. ‘‘Yassa brāhmaṇa tvaṃ bhīto, sadā udakamotari;
Tameva brahme mā kāsi, mā te sītaṃ chaviṃ hane’’.

245. ‘‘Kummaggapaṭipannaṃ maṃ, ariyamaggaṃ samānayi;
Dakābhisecanā bhoti, imaṃ sāṭaṃ dadāmi te’’.

246. ‘‘Tuyheva sāṭako hotu, nāhamicchāmi sāṭakaṃ;
Sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.

247. ‘‘Mākāsi pāpakaṃ kammaṃ, āvi vā yadi vā raho;
Sace ca pāpakaṃ kammaṃ, karissasi karosi vā.

248. ‘‘Na te dukkhā pamutyatthi, upeccāpi [uppaccāpi (aṭṭha. pāṭhantaraṃ)] palāyato;
Sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.

249. ‘‘Upehi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghañca tādinaṃ;
Samādiyāhi sīlāni, taṃ te atthāya hehiti’’.

250. ‘‘Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghañca tādinaṃ;
Samādiyāmi sīlāni, taṃ me atthāya hehiti.

251. ‘‘Brahmabandhu pure āsiṃ, ajjamhi saccabrāhmaṇo;
Tevijjo vedasampanno, sottiyo camhi nhātako’’ti.

… Puṇṇā therī….

Soḷasanipāto niṭṭhito.

13. Vīsatinipāto

1. Ambapālītherīgāthā

252. ‘‘Kāḷakā bhamaravaṇṇasādisā, vellitaggā mama muddhajā ahuṃ;
Te jarāya sāṇavākasādisā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

253. ‘‘Vāsitova surabhī karaṇḍako, pupphapūra mama uttamaṅgajo [uttamaṅgabhūto (ka.)].

Taṃ jarāyatha salomagandhikaṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

254. ‘‘Kānanaṃva sahitaṃ suropitaṃ, kocchasūcivicitaggasobhitaṃ;
Taṃ jarāya viralaṃ tahiṃ tahiṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

255. ‘‘Kaṇhakhandhakasuvaṇṇamaṇḍitaṃ, sobhate suveṇīhilaṅkataṃ;
Taṃ jarāya khalitaṃ siraṃ kataṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

256. ‘‘Cittakārasukatāva lekhikā, sobhare su bhamukā pure mama;
Tā jarāya valibhippalambitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

257. ‘‘Bhassarā surucirā yathā maṇī, nettahesumabhinīlamāyatā;
Te jarāyabhihatā na sobhare, saccavādivacanaṃ anaññathā.

258. ‘‘Saṇhatuṅgasadisī ca nāsikā, sobhate su abhiyobbanaṃ pati;
Sā jarāya upakūlitā viya, saccavādivacanaṃ anaññathā.

259. ‘‘Kaṅkaṇaṃ va sukataṃ suniṭṭhitaṃ, sobhare su mama kaṇṇapāḷiyo;
Tā jarāya valibhippalambitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

260. ‘‘Pattalīmakulavaṇṇasādisā, sobhare su dantā pure mama;
Te jarāya khaṇḍitā cāsitā [pītakā (sī.)], saccavādivacanaṃ anaññathā.

261. ‘‘Kānanamhi vanasaṇḍacārinī, kokilāva madhuraṃ nikūjihaṃ;
Taṃ jarāya khalitaṃ tahiṃ tahiṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

262. ‘‘Saṇhakamburiva suppamajjitā, sobhate su gīvā pure mama;
Sā jarāya bhaggā [bhañjitā (?)] vināmitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

263. ‘‘Vaṭṭapalighasadisopamā ubho, sobhare su bāhā pure mama;
Tā jarāya yatha pāṭalibbalitā [yathā pāṭalippalitā (sī. syā. ka.)], saccavādivacanaṃ anaññathā.

264. ‘‘Saṇhamuddikasuvaṇṇamaṇḍitā, sobhare su hatthā pure mama;
Te jarāya yathā mūlamūlikā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

265. ‘‘Pīnavaṭṭasahituggatā ubho, sobhare [sobhate (aṭṭha.)] su thanakā pure mama;
Thevikīva lambanti nodakā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

266. ‘‘Kañcanassaphalakaṃva sammaṭṭhaṃ, sobhate su kāyo pure mama;
So valīhi sukhumāhi otato, saccavādivacanaṃ anaññathā.

267. ‘‘Nāgabhogasadisopamā ubho, sobhare su ūrū pure mama;
Te jarāya yathā veḷunāḷiyo, saccavādivacanaṃ anaññathā.

268. ‘‘Saṇhanūpurasuvaṇṇamaṇḍitā, sobhare su jaṅghā pure mama;
Tā jarāya tiladaṇḍakāriva, saccavādivacanaṃ anaññathā.

269. ‘‘Tūlapuṇṇasadisopamā ubho, sobhare su pādā pure mama;
Te jarāya phuṭitā valīmatā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

270. ‘‘Ediso ahu ayaṃ samussayo, jajjaro bahudukkhānamālayo;
Sopalepapatito jarāgharo, saccavādivacanaṃ anaññathā’’.

… Ambapālī therī….

2. Rohinītherīgāthā

271. ‘‘‘Samaṇā’ti bhoti supi [bhoti tvaṃ sayasi (sī.), bhoti maṃ vipassi (syā.)], ‘samaṇā’ti pabujjhasi [paṭibujjhasi (sī. syā.)];
Samaṇāneva [samaṇānameva (sī. syā.)] kittesi, samaṇī nūna [samaṇī nu (ka.)] bhavissasi.

272. ‘‘Vipulaṃ annañca pānañca, samaṇānaṃ paveccasi [payacchasi (sī.)];
Rohinī dāni pucchāmi, kena te samaṇā piyā.

273. ‘‘Akammakāmā alasā, paradattūpajīvino;
Āsaṃsukā sādukāmā, kena te samaṇā piyā’’.

274. ‘‘Cirassaṃ vata maṃ tāta, samaṇānaṃ paripucchasi;
Tesaṃ te kittayissāmi, paññāsīlaparakkamaṃ.

275. ‘‘Kammakāmā analasā, kammaseṭṭhassa kārakā;
Rāgaṃ dosaṃ pajahanti, tena me samaṇā piyā.

276. ‘‘Tīṇi pāpassa mūlāni, dhunantntti sucikārino;
Sabbaṃ pāpaṃ pahīnesaṃ, tena me samaṇā piyā.

277. ‘‘Kāyakammaṃ suci nesaṃ, vacīkammañca tādisaṃ;
Manokammaṃ suci nesaṃ, tena me samaṇā piyā.

278. ‘‘Vimalā saṅkhamuttāva, suddhā santarabāhirā;
Puṇṇā sukkāna dhammānaṃ [sukkehi dhammehi (sī. syā. aṭṭha.)], tena me samaṇā piyā.

279. ‘‘Bahussutā dhammadharā, ariyā dhammajīvino;
Atthaṃ dhammañca desenti, tena me samaṇā piyā.

280. ‘‘Bahussutā dhammadharā, ariyā dhammajīvino;
Ekaggacittā satimanto, tena me samaṇā piyā.

281. ‘‘Dūraṅgamā satimanto, mantabhāṇī anuddhatā;
Dukkhassantaṃ pajānanti, tena me samaṇā piyā.

282. ‘‘Yasmā gāmā pakkamanti, na vilokenti kiñcanaṃ;
Anapekkhāva gacchanti, tena me samaṇā piyā.

283. ‘‘Na tesaṃ koṭṭhe openti, na kumbhiṃ na khaḷopiyaṃ;
Pariniṭṭhitamesānā, tena me samaṇā piyā.

284. ‘‘Na te hiraññaṃ gaṇhanti, na suvaṇṇaṃ na rūpiyaṃ;
Paccuppannena yāpenti, tena me samaṇā piyā.

285. ‘‘Nānākulā pabbajitā, nānājanapadehi ca;
Aññamaññaṃ piyāyanti [pihayanti (ka.)], tena me samaṇā piyā’’.

286. ‘‘Atthāya vata no bhoti, kule jātāsi rohinī;
Saddhā buddhe ca dhamme ca, saṅghe ca tibbagāravā.

287. ‘‘Tuvaṃ hetaṃ pajānāsi, puññakkhettaṃ anuttaraṃ;
Amhampi ete samaṇā, paṭigaṇhanti dakkhiṇaṃ’’.

288. ‘‘Patiṭṭhito hettha yañño, vipulo no bhavissati;
Sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.

289. ‘‘Upehi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghañca tādinaṃ;
Samādiyāhi sīlāni, taṃ te atthāya hehiti’’.

290. ‘‘Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghañca tādinaṃ;
Samādiyāmi sīlāni, taṃ me atthāya hehiti.

291. ‘‘Brahmabandhu pure āsiṃ, so idānimhi brāhmaṇo;
Tevijjo sottiyo camhi, vedagū camhi nhātako’’.

… Rohinī therī….

3. Cāpātherīgāthā

292. ‘‘Laṭṭhihattho pure āsi, so dāni migaluddako;
Āsāya palipā ghorā, nāsakkhi pārametave.

293. ‘‘Sumattaṃ maṃ maññamānā, cāpā puttamatosayi;
Cāpāya bandhanaṃ chetvā, pabbajissaṃ punopahaṃ.

294. ‘‘Mā me kujjhi mahāvīra, mā me kujjhi mahāmuni;
Na hi kodhaparetassa, suddhi atthi kuto tapo.

295. ‘‘Pakkamissañca nāḷāto, kodha nāḷāya vacchati;
Bandhantī itthirūpena, samaṇe dhammajīvino’’ [dhammajīvine (ka.)].

296. ‘‘Ehi kāḷa nivattassu, bhuñja kāme yathā pure;
Ahañca te vasīkatā, ye ca me santi ñātakā’’.

297. ‘‘Etto cāpe catubbhāgaṃ, yathā bhāsasi tvañca me;
Tayi rattassa posassa, uḷāraṃ vata taṃ siyā’’.

298. ‘‘Kāḷaṅginiṃva takkāriṃ, pupphitaṃ girimuddhani;
Phullaṃ dālimalaṭṭhiṃva, antodīpeva pāṭaliṃ.

299. ‘‘Haricandanalittaṅgiṃ, kāsikuttamadhāriniṃ;
Taṃ maṃ rūpavatiṃ santiṃ, kassa ohāya gacchasi’’.

300. ‘‘Sākuntikova sakuṇiṃ [sakuṇaṃ (syā.)], yathā bandhitumicchati;
Āharimena rūpena, na maṃ tvaṃ bādhayissasi’’.

301. ‘‘Imañca me puttaphalaṃ, kāḷa uppāditaṃ tayā;
Taṃ maṃ puttavatiṃ santiṃ, kassa ohāya gacchasi’’.

302. ‘‘Jahanti putte sappaññā, tato ñātī tato dhanaṃ;
Pabbajanti mahāvīrā, nāgo chetvāva bandhanaṃ’’.

303. ‘‘Idāni te imaṃ puttaṃ, daṇḍena churikāya vā;
Bhūmiyaṃ vā nisumbhissaṃ [nisumbheyyaṃ (sī.)], puttasokā na gacchasi’’.

304. ‘‘Sace puttaṃ siṅgālānaṃ, kukkurānaṃ padāhisi;
Na maṃ puttakatte jammi, punarāvattayissasi’’.

305. ‘‘Handa kho dāni bhaddante, kuhiṃ kāḷa gamissasi;
Katamaṃ gāmanigamaṃ, nagaraṃ rājadhāniyo’’.

306. ‘‘Ahumha pubbe gaṇino, assamaṇā samaṇamānino;
Gāmena gāmaṃ vicarimha, nagare rājadhāniyo.

307. ‘‘Eso hi bhagavā buddho, nadiṃ nerañjaraṃ pati;
Sabbadukkhappahānāya, dhammaṃ deseti pāṇinaṃ;
Tassāhaṃ santikaṃ gacchaṃ, so me satthā bhavissati’’.

308. ‘‘Vandanaṃ dāni vajjāsi, lokanāthaṃ anuttaraṃ;
Padakkhiṇañca katvāna, ādiseyyāsi dakkhiṇaṃ’’.

309. ‘‘Etaṃ kho labbhamamhehi, yathā bhāsasi tvañca me;
Vandanaṃ dāni te vajjaṃ, lokanāthaṃ anuttaraṃ;
Padakkhiṇañca katvāna, ādisissāmi dakkhiṇaṃ’’.

310. Tato ca kāḷo pakkāmi, nadiṃ nerañjaraṃ pati;
So addasāsi sambuddhaṃ, desentaṃ amataṃ padaṃ.

311. Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
Ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.

312. Tassa pādāni vanditvā, katvāna naṃ [katvānahaṃ (sī.)] padakkhiṇaṃ;
Cāpāya ādisitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

… Cāpā therī….

4. Sundarītherīgāthā

313. ‘‘Petāni bhoti puttāni, khādamānā tuvaṃ pure;
Tuvaṃ divā ca ratto ca, atīva paritappasi.

314. ‘‘Sājja sabbāni khāditvā, sataputtāni [satta puttāni (syā.)] brāhmaṇī;
Vāseṭṭhi kena vaṇṇena, na bāḷhaṃ paritappasi’’.

315. ‘‘Bahūni puttasatāni, ñātisaṅghasatāni ca;
Khāditāni atītaṃse, mama tuyhañca brāhmaṇa.

316. ‘‘Sāhaṃ nissaraṇaṃ ñatvā, jātiyā maraṇassa ca;
Na socāmi na rodāmi, na cāpi paritappayiṃ’’.

317. ‘‘Abbhutaṃ vata vāseṭṭhi, vācaṃ bhāsasi edisiṃ;
Kassa tvaṃ dhammamaññāya, giraṃ [thiraṃ (sī.)] bhāsasi edisiṃ’’.

318. ‘‘Esa brāhmaṇa sambuddho, nagaraṃ mithilaṃ pati;
Sabbadukkhappahānāya, dhammaṃ desesi pāṇinaṃ.

319. ‘‘Tassa brahme [brāhmaṇa (sī. syā.)] arahato, dhammaṃ sutvā nirūpadhiṃ;
Tattha viññātasaddhammā, puttasokaṃ byapānudiṃ’’.

320. ‘‘So ahampi gamissāmi, nagaraṃ mithilaṃ pati;
Appeva maṃ so bhagavā, sabbadukkhā pamocaye’’.

321. Addasa brāhmaṇo buddhaṃ, vippamuttaṃ nirūpadhiṃ;
Svassa dhammamadesesi, muni dukkhassa pāragū.

322. Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
Ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.

323. Tattha viññātasaddhammo, pabbajjaṃ samarocayi;
Sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphassayi.

324. ‘‘Ehi sārathi gacchāhi, rathaṃ niyyādayāhimaṃ;
Ārogyaṃ brāhmaṇiṃ vajja [vajjā (sī.)], ‘pabbaji [pabbajito (sī.)] dāni brāhmaṇo;
Sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphassayi’’’.

325. Tato ca rathamādāya, sahassañcāpi sārathi;
Ārogyaṃ brāhmaṇivoca, ‘‘pabbaji dāni brāhmaṇo;
Sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphassayi’’.

326. ‘‘Etañcāhaṃ assarathaṃ, sahassañcāpi sārathi;
Tevijjaṃ brāhmaṇaṃ sutvā [ñatvā (sī.)], puṇṇapattaṃ dadāmi te’’.

327. ‘‘Tuyheva hotvassaratho, sahassañcāpi brāhmaṇi;
Ahampi pabbajissāmi, varapaññassa santike’’.

328. ‘‘Hatthī gavassaṃ maṇikuṇḍalañca, phītañcimaṃ gahavibhavaṃ pahāya;
Pitā pabbajito tuyhaṃ, bhuñja bhogāni sundari; Tuvaṃ dāyādikā kule’’.
329. ‘‘Hatthī gavassaṃ maṇikuṇḍalañca, rammaṃ cimaṃ gahavibhavaṃ pahāya;

Pitā pabbajito mayhaṃ, puttasokena aṭṭito;

Ahampi pabbajissāmi, bhātusokena aṭṭitā''.

330. ''So te ijjhatu saṅkappo, yaṃ tvaṃ patthesi sundarī;
Uttiṭṭhapiṇḍo uñcho ca, paṃsukūlañca cīvaraṃ;
Etāni abhisambhontī, paraloke anāsavā''.

331. ''Sikkhamānāya me ayye, dibbacakkhu visodhitaṃ;
Pubbenivāsaṃ jānāmi, yattha me vusitaṃ pure.

332. ''Tuvaṃ nissāya kalyāṇī, therī saṅghassa sobhane;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

333. ''Anujānāhi me ayye, icche sāvatthi gantave;
Sīhanādaṃ nadissāmi, buddhaseṭṭhassa santike''.

334. ''Passa sundari satthāraṃ, hemavaṇṇaṃ harittacaṃ;
Adantānaṃ dametāraṃ, sambuddhamakutobhayaṃ''.

335. ''Passa sundarimāyantiṃ, vippamuttaṃ nirūpadhiṃ;
Vītarāgaṃ visaṃyuttaṃ, katakiccamanāsavaṃ.

336. ''Bārāṇasīto nikkhamma, tava santikamāgatā;
Sāvikā te mahāvīra, pāde vandati sundarī''.

337. ''Tuvaṃ buddho tuvaṃ satthā, tuyhaṃ dhītāmhi brāhmaṇa;
Orasā mukhato jātā, katakiccā anāsavā''.

338. ''Tassā te svāgataṃ bhadde, tato [atho (ka.)] te adurāgataṃ;
Evañhi dantā āyanti, satthu pādāni vandikā;
Vītarāgā visaṃyuttā, katakiccā anāsavā''.

… Sundarī therī….

5. Subhākammāradhītutherīgāthā

339. ''Daharāhaṃ suddhavasanā, yaṃ pure dhammamassuṇiṃ;
Tassā me appamattāya, saccābhisamayo ahu.

340. ''Tatohaṃ sabbakāmesu, bhusaṃ aratimajjhagaṃ;
Sakkāyasmiṃ bhayaṃ disvā, nekkhammameva [nekkhammaññeva (sī.), nekkhammasseva (syā.)] pīhaye.

341. ''Hitvānahaṃ ñātigaṇaṃ, dāsakammakarāni ca;
Gāmakhettāni phītāni, ramaṇīye pamodite.

342. ''Pahāyahaṃ pabbajitā, sāpateyyamanappakaṃ;
Evaṃ saddhāya nikkhamma, saddhamme suppavedite.

343. ''Netaṃ [na metaṃ (sī. syā.)] assa patirūpaṃ, ākiñcaññañhi patthaye;

Yo [yā (syā.)] jātarūpaṃ rajataṃ, chaḍḍetvā [thapetvā (ka.)] punarāgame [punarāgahe (ka.)].

344. ‘‘Rajataṃ jātarūpaṃ vā, na bodhāya na santiyā;
Netaṃ samaṇasāruppaṃ, na etaṃ ariyaddhanaṃ.

345. ‘‘Lobhanaṃ madanañcetaṃ, mohanaṃ rajavaḍḍhanaṃ;
Sāsaṅkaṃ bahuāyāsaṃ, natthi cettha dhuvaṃ ṭhiti.

346. ‘‘Ettha rattā pamattā ca, saṅkiliṭṭhamanā narā;
Aññamaññena byāruddhā, puthu kubbanti medhagaṃ.

347. ‘‘Vadho bandho parikleso, jāni sokapariddavo;
Kāmesu adhipannānaṃ, dissate byasanaṃ bahuṃ.

348. ‘‘Taṃ maṃ ñātī amittāva, kiṃ vo kāmesu yuñjatha;
Jānātha maṃ pabbajitaṃ, kāmesu bhayadassiniṃ.

349. ‘‘Na hiraññasuvaṇṇena, parikkhīyanti āsavā;
Amittā vadhakā kāmā, sapattā sallabandhanā.

350. ‘‘Taṃ maṃ ñātī amittāva, kiṃ vo kāmesu yuñjatha;
Jānātha maṃ pabbajitaṃ, muṇḍaṃ saṅghāṭipārutaṃ.

351. ‘‘Uttiṭṭhapiṇḍo uñcho ca, paṃsukūlañca cīvaraṃ;
Etaṃ kho mama sāruppaṃ, anagārūpanissayo.

352. ‘‘Vantā mahesīhi kāmā, ye dibbā ye ca mānusā;
Khemaṭṭhāne vimuttā te, pattā te acalaṃ sukhaṃ.

353. ‘‘Māhaṃ kāmehi saṅgacchiṃ, yesu tāṇaṃ na vijjati;
Amittā vadhakā kāmā, aggikkhandhūpamā dukhā.

354. ‘‘Paripantho esa bhayo, savighāto sakaṇṭako;
Gedho suvisamo ceso [lepo (sī.)], mahanto mohanāmukho.

355. ‘‘Upasaggo bhīmarūpo, kāmā sappasirūpamā;
Ye bālā abhinandanti, andhabhūtā puthujjanā.

356. ‘‘Kāmapaṅkena sattā hi, bahū loke aviddasū;
Pariyantaṃ na jānanti, jātiyā maraṇassa ca.

357. ‘‘Duggatigamanaṃ maggaṃ, manussā kāmahetukaṃ;
Bahuṃ ve paṭipajjanti, attano rogamāvahaṃ.

358. ‘‘Evaṃ amittajananā, tāpanā saṃkilesikā;
Lokāmisā bandhanīyā, kāmā maraṇabandhanā [caraṇabandhanā (sī.)].

359. ‘‘Ummādanā ullapanā, kāmā cittappamaddino;
Sattānaṃ saṅkilesāya, khippaṃ [khipaṃ (sī.)] mārena oḍḍitaṃ.

360. ‘‘Anantādīnavā kāmā, bahudukkhā mahāvisā;
Appassādā raṇakarā, sukkapakkhavisosanā [visosakā (sī.)].

361. ‘‘Sāhaṃ etādisaṃ katvā, byasanaṃ kāmahetukaṃ;
Na taṃ paccāgamissāmi, nibbānābhiratā sadā.

362. ‘‘Raṇaṃ karitvā [taritvā (sī.)] kāmānaṃ, sītibhāvābhikaṅkhinī;
Appamattā vihassāmi, sabbasaṃyojanakkhaye.

363. ‘‘Asokaṃ virajaṃ khemaṃ, ariyaṭṭhaṅgikaṃ ujuṃ;
Taṃ maggaṃ anugacchāmi, yena tiṇṇā mahesino’’.

364. Imaṃ passatha dhammaṭṭhaṃ, subhaṃ kammāradhītaraṃ;
Anejaṃ upasampajja, rukkhamūlamhi jhāyati.

365. Ajjaṭṭhamī pabbajitā, saddhā saddhammasobhanā;
Vinītuppalavaṇṇāya, tevijjā maccuhāyinī.

366. Sāyaṃ bhujissā anaṇā, bhikkhunī bhāvitindriyā;
Sabbayogavisaṃyuttā, katakiccā anāsavā.

367. Taṃ sakko devasaṅghena, upasaṅkamma iddhiyā;
Namassati bhūtapati, subhaṃ kammāradhītaranti.

… Subhā kammāradhītā therī….

Vīsatinipāto niṭṭhito.

14. Tiṃsanipāto

1. Subhājīvakambavanikātherīgāthā

368. Jīvakambavanaṃ rammaṃ, gacchantiṃ bhikkhuniṃ subhaṃ;
Dhuttako sannivāresi [taṃ nivāresi (ka.)], tamenaṃ abravī subhā.

369. ‘‘Kiṃ te aparādhitaṃ mayā, yaṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi;
Na hi pabbajitāya āvuso, puriso samphusanāya kappati.

370. ‘‘Garuke mama satthusāsane, yā sikkhā sugatena desitā;
Parisuddhapadaṃ anaṅgaṇaṃ, kiṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi.

371. ‘‘Āvilacitto anāvilaṃ, sarajo vītarajaṃ anaṅgaṇaṃ;
Sabbattha vimuttamānasaṃ, kiṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi’’.

372. ‘‘Daharā ca apāpikā casi, kiṃ te pabbajjā karissati;
Nikkhipa kāsāyacīvaraṃ, ehi ramāma supupphite [ramāmase pupphite (sī. syā.)] vane.

373. ‘‘Madhurañca pavanti sabbaso, kusumarajena samuṭṭhitā dumā;
Paṭhamavasanto sukho utu, ehi ramāma supupphite vane.

374. ‘‘Kusumitasikharā ca pādapā, abhigajjantiva māluteritā;
Kā tuyhaṃ rati bhavissati, yadi ekā vanamogahissasi [vanamotarissasi (sī.), vanamogāhissasi (syā. ka.)].

375. ‘‘Vāḷamigasaṅghasevitaṃ, kuñjaramattakareṇuloḷitaṃ;
Asahāyikā gantumicchasi, rahitaṃ bhiṃsanakaṃ mahāvanaṃ.

376. ‘‘Tapanīyakatāva dhītikā, vicarasi cittalateva accharā;
Kāsikasukhumehi vaggubhi, sobhasī suvasanehi nūpame.

377. ‘‘Ahaṃ tava vasānugo siyaṃ, yadi viharemase [yadipi viharesi (ka.)] kānanantare;
Na hi matthi tayā piyattaro, pāṇo kinnarimandalocane.

378. ‘‘Yadi me vacanaṃ karissasi, sukhitā ehi agāramāvasa;
Pāsādanivātavāsinī, parikammaṃ te karontu nāriyo.

379. ‘‘Kāsikasukhumāni dhāraya, abhiropehi [abhirohehi (sī.)] ca mālavaṇṇakaṃ;
Kañcanamaṇimuttakaṃ bahuṃ, vividhaṃ ābharaṇaṃ karomi te.

380. ‘‘Sudhotarajapacchadaṃ subhaṃ, goṇakatūlikasanthataṃ navaṃ;
Abhiruha sayanaṃ mahārahaṃ, candanamaṇḍitasāragandhikaṃ;

381. ‘‘Uppalaṃ cudakā samuggataṃ, yathā taṃ amanussasevitaṃ;
Evaṃ tvaṃ brahmacārinī, sakesaṅgesu jaraṃ gamissasi’’.

382. ‘‘Kiṃ te idha sārasammataṃ, kuṇapapūramhi susānavaḍḍhane;
Bhedanadhamme kaḷevare [kalevare (sī. ka.)], yaṃ disvā vimano udikkhasi’’.

383. ‘‘Akkhīni ca turiyāriva, kinnariyāriva pabbatantare;
Tava me nayanāni dakkhiya, bhiyyo kāmaratī pavaḍḍhati.

384. ‘‘Uppalasikharopamāni te, vimale hāṭakasannibhe mukhe;
Tava me nayanāni dakkhiya [nayanānudikkhiya (sī.)], bhiyyo kāmaguṇo pavaḍḍhati.

385. ‘‘Api dūragatā saramhase, āyatapamhe visuddhadassane;
Na hi matthi tayā piyattarā, nayanā kinnarimandalocane’’.

386. ‘‘Apathena payātumicchasi, candaṃ kīḷanakaṃ gavesasi;
Meruṃ laṅghetumicchasi, yo tvaṃ buddhasutaṃ maggayasi.

387. ‘‘Natthi hi loke sadevake, rāgo yatthapi dāni me siyā;
Napi naṃ jānāmi kīriso, atha maggena hato samūlako.

388. ‘‘Iṅgālakuyāva [iṅghāḷakhuyāva (syā.)] ujjhito, visapattoriva aggito kato [agghato hato (sī.)];
Napi naṃ passāmi kīriso, atha maggena hato samūlako.

389. ‘‘Yassā siyā apaccavekkhitaṃ, satthā vā anupāsito siyā;
Tvaṃ tādisikaṃ palobhaya, jānantiṃ so imaṃ vihaññasi.

390. ‘‘Mayhañhi akkuṭṭhavandite, sukhadukkhe ca satī upaṭṭhitā;
Saṅkhatamasubhanti jāniya, sabbattheva mano na limpati.

391. ‘‘Sāhaṃ sugatassa sāvikā, maggaṭṭhaṅgikayānayāyinī;
Uddhaṭasallā anāsavā, suññāgāragatā ramāmahaṃ.

392. ‘‘Diṭṭhā hi mayā sucittitā, sombhā dārukapillakāni vā;

Tantīhi ca khīlakehi ca, vinibaddhā vividhaṃ panaccakā.

393. ‘‘Tamhuddhaṭe tantikhīlake, vissaṭṭhe vikale parikrite [paripakkhīte (sī.), paripakkate (syā.)];
Na vindeyya khaṇḍaso kate, kimhi tattha manaṃ nivesaye.

394. ‘‘Tathūpamā dehakāni maṃ, tehi dhammehi vinā na vattanti;
Dhammehi vinā na vattati, kimhi tattha manaṃ nivesaye.

395. ‘‘Yathā haritālena makkhitaṃ, addasa cittikaṃ bhittiyā kataṃ;
Tamhi te viparītadassanaṃ, saññā mānusikā niratthikā.

396. ‘‘Māyaṃ viya aggato kataṃ, supinanteva suvaṇṇapādapaṃ;
Upagacchasi andha rittakaṃ, janamajjheriva rupparūpakaṃ [rūparūpakaṃ (ka.)].
397. ‘‘Vaṭṭaniriva koṭarohitā, majjhe pubbuḷakā saassukā;
Pīḷakoḷikā cettha jāyati, vividhā cakkhuvidhā ca piṇḍitā’’.

398. Uppāṭiya cārudassanā, na ca pajjittha asaṅgamānasā;
‘‘Handa te cakkhuṃ harassu taṃ’’, tassa narassa adāsi tāvade.
399. Tassa ca viramāsi tāvade, rāgo tattha khamāpayī ca naṃ;
‘‘Sotthi siyā brahmacārinī, na puno edisakaṃ bhavissati’’.
400. ‘‘Āsādiya [āhaniya (syā. ka.)] edisaṃ janaṃ, aggiṃ pajjalitaṃ va liṅgiya;
Gaṇhiya āsīvisaṃ viya, api nu sotthi siyā khamehi no’’.

401. Muttā ca tato sā bhikkhunī, agamī buddhavarassa santikaṃ;
Passiya varapuññalakkhaṇaṃ, cakkhu āsi yathā purāṇakanti.

… Subhā jīvakambavanikā therī….

Tiṃsanipāto niṭṭhito.

15. Cattālīsanipāto

1. Isidāsītherīgāthā

402. Nagaramhi kusumanāme, pāṭaliputtamhi pathaviyā maṇḍe;
Sakyakulakulīnāyo, dve bhikkhuniyo hi guṇavatiyo.

403. Isidāsī tattha ekā, dutiyā bodhīti sīlasampannā ca;
Jhānajjhāyanaratāyo, bahussutāyo dhutakilesāyo.

404. Tā piṇḍāya caritvā, bhattatthaṃ [bhattattaṃ (sī.)] kariya dhotapattāyo;
Rahitamhi sukhanisinnā, imā girā abbhudīresuṃ.

405. ‘‘Pāsādikāsi ayye, isidāsi vayopi te aparihīno;
Kiṃ disvāna byālikaṃ, athāsi nekkhammamanuyuttā’’.

406. Evamanuyuñjiyamānā sā, rahite dhammadesanākusalā;
Isidāsī vacanamabravi, ‘‘suṇa bodhi yathāmhi pabbajitā.

407. ‘‘Ujjeniyā puravare, mayhaṃ pitā sīlasaṃvuto seṭṭhi;
Tassamhi ekadhītā, piyā manāpā ca dayitā ca.

408. ‘‘Atha me sāketato varakā, āgacchumuttamakulīnā;
Seṭṭhī pahūtaratano, tassa mamaṃ suṇhamadāsi tāto.

409. ‘‘Sassuyā sassurassa ca, sāyaṃ pātaṃ paṇāmamupagamma;
Sirasā karomi pāde, vandāmi yathāmhi anusiṭṭhā.

410. ‘‘Yā mayhaṃ sāmikassa, bhaginiyo bhātuno parijano vā;
Tamekavarakampi disvā, ubbiggā āsanaṃ demi.

411. ‘‘Annena ca pānena ca, khajjena ca yañca tattha sannihitaṃ;
Chādemi upanayāmi ca, demi ca yaṃ yassa patirūpaṃ.

412. ‘‘Kālena upaṭṭhahitvā [uṭṭhahitvā (syā. ka.), upaṭṭhahituṃ (?)], gharaṃ samupagamāmi ummāre;
Dhovantī hatthapāde, pañjalikā sāmikamupemi.

413. ‘‘Kocchaṃ pasādaṃ añjaniñca, ādāsakañca gaṇhitvā;
Parikammakārikā viya, sayameva patiṃ vibhūsemi.

414. ‘‘Sayameva odanaṃ sādhayāmi, sayameva bhājanaṃ dhovantī;
Mātāva ekaputtakaṃ, tathā [tadā (sī.)] bhattāraṃ paricarāmi.

415. ‘‘Evaṃ maṃ bhattikataṃ, anurattaṃ kārikaṃ nihatamānaṃ;
Uṭṭhāyikaṃ [uṭṭhāhikaṃ (ka.)] analasaṃ, sīlavatiṃ dussate bhattā.

416. ‘‘So mātarañca pitarañca, bhaṇati ‘āpucchahaṃ gamissāmi;
Isidāsiyā na saha vacchaṃ, ekāgārehaṃ [ekagharepa’haṃ (?)] saha vatthuṃ’.

417. ‘‘‘Mā evaṃ putta avaca, isidāsī paṇḍitā paribyattā;
Uṭṭhāyikā analasā, kiṃ tuyhaṃ na rocate putta’.

418. ‘‘‘Na ca me hiṃsati kiñci, na cahaṃ isidāsiyā saha vacchaṃ;
Dessāva me alaṃ me, apucchāhaṃ [āpucchāhaṃ (syā.), āpucchahaṃ-nāpucchahaṃ (?)] gamissāmi’.

419. ‘‘Tassa vacanaṃ suṇitvā, sassu sasuro ca maṃ apucchiṃsu;
‘Kissa [kiṃsa (?)] tayā aparaddhaṃ, bhaṇa vissaṭṭhā yathābhūtaṃ’.

420. ‘‘‘Napihaṃ aparajjhaṃ kiñci, napi hiṃsemi na bhaṇāmi dubbacanaṃ;
Kiṃ sakkā kātuyye, yaṃ maṃ viddessate bhattā’.

421. ‘‘Te maṃ pitugharaṃ paṭinayiṃsu, vimanā dukhena adhibhūtā;
‘Puttamanurakkhamānā, jitāmhase rūpiniṃ lakkhiṃ’.

422. ‘‘Atha maṃ adāsi tāto, aḍḍhassa gharamhi dutiyakulikassa;
Tato upaḍḍhasuṅkena, yena maṃ vindatha seṭṭhi.

423. ‘‘Tassapi gharamhi māsaṃ, avasiṃ atha sopi maṃ paṭiccharayi [paṭicchasi (sī. ka.), paṭicchati (syā.), paṭiccharati (ka.)];
Dāsīva upaṭṭhahantiṃ, adūsikaṃ sīlasampannaṃ.

424. ‘‘Bhikkhāya ca vicarantaṃ, damakaṃ dantaṃ me pitā bhaṇati;

‘Hohisi [sohisi (sabbattha)] me jāmātā, nikkhipa poṭṭhiñca [pontiṃ (sī. syā.)] ghaṭikañca’.

425. ‘‘Sopi vasitvā pakkhaṃ [pakkamatha (sī.)], atha tātaṃ bhaṇati ‘dehi me poṭṭhiṃ;
Ghaṭikañca mallakañca, punapi bhikkhaṃ carissāmi’.

426. ‘‘Atha naṃ bhaṇatī tāto, ammā sabbo ca me ñātigaṇavaggo;
‘Kiṃ te na kīrati idha, bhaṇa khippaṃ taṃ te karihi’ti.

427. ‘‘Evaṃ bhaṇito bhaṇati, ‘yadi me attā sakkoti alaṃ mayhaṃ;
Isidāsiyā na saha vacchaṃ, ekaghareham saha vatthuṃ’.

428. ‘‘Vissajjito gato so, ahampi ekākinī vicintemi;
‘Āpucchitūna gacchaṃ, marituye [maritāye (sī.), maritum (syā.)] vā pabbajissaṃ vā’.

429. ‘‘Atha ayyā jinadattā, āgacchī gocarāya caramānā;
Tātakulaṃ vinayadharī, bahussutā sīlasampannā.

430. ‘‘Taṃ disvāna amhākaṃ, uṭṭhāyāsanaṃ tassā paññāpayiṃ;
Nisinnāya ca pāde, vanditvā bhojanamadāsiṃ.

431. ‘‘Annena ca pānena ca, khajjena ca yañca tattha sannihitaṃ;
Santappayitvā avacaṃ, ‘ayye icchāmi pabbajituṃ’.

432. ‘‘Atha maṃ bhaṇatī tāto, ‘idheva puttaka [puttike (syā. ka.)] carāhi tvaṃ dhammaṃ;
Annena ca pānena ca, tappaya samaṇe dvijātī ca’.

433. ‘‘Athahaṃ bhaṇāmi tātaṃ, rodantī añjaliṃ paṇāmetvā;
‘Pāpañhi mayā pakataṃ, kammaṃ taṃ nijjaressāmi’.

434. ‘‘Atha maṃ bhaṇatī tāto, ‘pāpuṇa bodhiñca aggadhammañca;
Nibbānañca labhassu, yaṃ sacchikarī dvipadaseṭṭho’.

435. ‘‘Mātāpitū abhivādayitvā, sabbañca ñātigaṇavaggaṃ;
Sattāhaṃ pabbajitā, tisso vijjā aphassayiṃ.

436. ‘‘Jānāmi attano satta, jātiyo yassayaṃ phalavipāko;
Taṃ tava ācikkhissaṃ, taṃ ekamanā nisāmehi.

437. ‘‘Nagaramhi erakacche [erakakacche (syā. ka.)], suvaṇṇakāro ahaṃ pahūtadhano;
Yobbanamadena matto so, paradāraṃ asevihaṃ.

438. ‘‘Sohaṃ tato cavitvā, nirayamhi apaccisaṃ ciraṃ;
Pakko tato ca uṭṭhahitvā, makkaṭiyā kucchimokkamiṃ.

439. ‘‘Sattāhajātakaṃ maṃ, mahākapi yūthapo nillacchesi;
Tassetaṃ kammaphalaṃ, yathāpi gantvāna paradāraṃ.

440. ‘‘Sohaṃ tato cavitvā, kālaṃ karitvā sindhavāraññe;
Kāṇāya ca khañjāya ca, eḷakiyā kucchimokkamiṃ.

441. ‘‘Dvādasa vassāni ahaṃ, nillacchito dārake parivahitvā;
Kimināvaṭṭo akallo, yathāpi gantvāna paradāraṃ.

442. ‘‘Sohaṃ tato cavitvā, govāṇijakassa gāviyā jāto;
Vaccho lākhātambo, nillacchito dvādase māse.

443. ‘‘Voḍhūna [te puna (syā. ka.), vodhuna (ka. aṭṭha.)] naṅgalamahaṃ, sakaṭañca dhārayāmi;
Andhovaṭṭo akallo, yathāpi gantvāna paradāraṃ.

444. ‘‘Sohaṃ tato cavitvā, vīthiyā dāsiyā ghare jāto;
Neva mahilā na puriso, yathāpi gantvāna paradāraṃ.

445. ‘‘Tiṃsativassamhi mato, sākaṭikakulamhi dārikā jātā;
Kapaṇamhi appabhoge, dhanika [aṇika (aṭṭha.), taṃsaṃvaṇṇanāyampi atthayutti gavesitabbā] purisapātabahulamhi.

446. ‘‘Taṃ maṃ tato satthavāho, ussannāya vipulāya vaḍḍhiyā;
Okaḍḍhati vilapantiṃ, acchinditvā kulagharasmā.

447. ‘‘Atha soḷasame vasse, disvā maṃ pattayobbanaṃ kaññaṃ;
Orundhatassa putto, giridāso nāma nāmena.

448. ‘‘Tassapi aññā bhariyā, sīlavatī guṇavatī yasavatī ca;
Anurattā [anuvattā (ka.)] bhattāraṃ, tassāhaṃ [tassa taṃ (?)] viddesanamakāsiṃ.

449. ‘‘Tassetaṃ kammaphalaṃ, yaṃ maṃ apakīritūna gacchanti;
Dāsīva upaṭṭhahantiṃ, tassapi anto kato mayā’’ti.

… Isidāsī therī….

Cattālīsanipāto niṭṭhito.

16. Mahānipāto

1. Sumedhātherīgāthā

450. Mantāvatiyā nagare, rañño koñcassa aggamahesiyā;
Dhītā āsiṃ sumedhā, pasāditā sāsanakarehi.

451. Sīlavatī cittakathā, bahussutā buddhasāsane vinītā;
Mātāpitaro upagamma, bhaṇati ‘‘ubhayo nisāmetha.

452. ‘‘Nibbānābhiratāhaṃ, asassataṃ bhavagataṃ yadipi dibbaṃ;
Kimaṅgaṃ pana [kimaṅga pana (sī. syā.), kiṃ pana (?)] tucchā kāmā, appassādā bahuvighātā.

453. ‘‘Kāmā kaṭukā āsīvisūpamā, yesu mucchitā bālā;
Te dīgharattaṃ niraye, samappitā haññante dukkhitā [haññare dukhitā (?)].

454. ‘‘Socanti pāpakammā, vinipāte pāpavaddhino sadā;
Kāyena ca vācāya ca, manasā ca asaṃvutā bālā.

455. ‘‘Bālā te duppaññā, acetanā dukkhasamudayoruddhā;
Desante ajānantā, na bujjhare ariyasaccāni.

456. ‘‘Saccāni amma buddhavaradesitāni, te bahutarā ajānantā ye;
Abhinandanti bhavagataṃ, pihenti devesu upapattiṃ.

457. ‘‘Devesupi upapatti, asassatā bhavagate aniccamhi;
Na ca santasanti bālā, punappunaṃ jāyitabbassa.

458. ‘‘Cattāro vinipātā, duve [dve (sabbattha)] ca gatiyo kathañci labbhanti;
Na ca vinipātagatānaṃ, pabbajjā atthi nirayesu.

459. ‘‘Anujānātha maṃ ubhayo, pabbajituṃ dasabalassa pāvacane;
Appossukkā ghaṭissaṃ, jātimaraṇappahānāya.

460. ‘‘Kiṃ bhavagate [bhavagatena (syā.)] abhinanditena, kāyakalinā asārena;
Bhavataṇhāya nirodhā, anujānātha pabbajissāmi.

461. ‘‘Buddhānaṃ uppādo vivajjito, akkhaṇo khaṇo laddho;
Sīlāni brahmacariyaṃ, yāvajīvaṃ na dūseyyaṃ’’.

462. Evaṃ bhaṇati sumedhā, mātāpitaro ‘‘na tāva āhāraṃ;
Āharissaṃ [āhariyāmi (sī.), āhārisaṃ (?)] gahaṭṭhā, maraṇavasaṃ gatāva hessāmi’’.

463. Mātā dukkhitā rodati pitā ca, assā sabbaso samabhihato;
Ghaṭenti saññāpetuṃ, pāsādatale chamāpatitaṃ.

464. ‘‘Uṭṭhehi puttaka kiṃ socitena, dinnāsi vāraṇavatimhi;
Rājā anīkaratto [aṇīkadatto (sī. syā.)], abhirūpo tassa tvaṃ dinnā.

465. ‘‘Aggamahesī bhavissasi, anikarattassa rājino bhariyā;
Sīlāni brahmacariyaṃ, pabbajjā dukkarā puttaka.

466. ‘‘Rajje āṇādhanamissariyaṃ, bhogā sukhā daharikāsi;
Bhuñjāhi kāmabhoge, vāreyyaṃ hotu te putta’’.

467. Atha ne bhaṇati sumedhā, ‘‘mā edisikāni bhavagatamasāraṃ;
Pabbajjā vā hohiti, maraṇaṃ vā me na ceva vāreyyaṃ.

468. ‘‘Kimiva pūtikāyamasuciṃ, savanagandhaṃ bhayānakaṃ kuṇapaṃ;
Abhisaṃviseyyaṃ bhastaṃ, asakiṃ paggharitaṃ asucipuṇṇaṃ.

469. ‘‘Kimiva tāhaṃ jānantī, vikulakaṃ maṃsasoṇitupalittaṃ;
Kimikulālayaṃ sakuṇabhattaṃ, kaḷevaraṃ kissa diyyati.

470. ‘‘Nibbuyhati susānaṃ, aciraṃ kāyo apetaviññāṇo;
Chuddho [chaḍḍito (syā.), chuṭṭho (ka.)] kaḷiṅgaraṃ viya, jigucchamānehi ñātīhi.

471. ‘‘Chuddhūna [chaḍḍūna (syā.), chuṭṭhūna (ka.)] naṃ susāne, parabhattaṃ nhāyanti [nhāyare (?)] jigucchantā;
Niyakā mātāpitaro, kiṃ pana sādhāraṇā janatā.

472. ‘‘Ajjhositā asāre, kaḷevare aṭṭhinhārusaṅghāte;
Kheḷassuccārassava, paripuṇṇe [kheḷassuccārapassavaparipuṇṇe (sī.)] pūtikāyamhi.

473. ‘‘Yo naṃ vinibbhujitvā, abbhantaramassa bāhiraṃ kayirā;
Gandhassa asahamānā, sakāpi mātā jiguccheyya.

474. ‘‘Khandhadhātuāyatanaṃ, saṅkhataṃ jātimūlakaṃ dukkhaṃ;
Yoniso anuvicinantī, vāreyyaṃ kissa iccheyyaṃ.

475. ‘‘Divase divase tisatti, satāni navanavā pateyyuṃ kāyamhi;
Vassasatampi ca ghāto, seyyo dukkhassa cevaṃ khayo.

476. ‘‘Ajjhupagacche ghātaṃ, yo viññāyevaṃ satthuno vacanaṃ;
‘Dīgho tesaṃ [vo (ka.)] saṃsāro, punappunaṃ haññamānānaṃ’.

477. ‘‘Devesu manussesu ca, tiracchānayoniyā asurakāye;
Petesu ca nirayesu ca, aparimitā dissare ghātā.

478. ‘‘Ghātā nirayesu bahū, vinipātagatassa pīḷiyamānassa [kilissamānassa (syā. ka.)];
Devesupi attāṇaṃ, nibbānasukhā paraṃ natthi.

479. ‘‘Pattā te nibbānaṃ, ye yuttā dasabalassa pāvacane;
Appossukkā ghaṭenti, jātimaraṇappahānāya.

480. ‘‘Ajjeva tātabhinikkhamissaṃ, bhogehi kiṃ asārehi;
Nibbinnā me kāmā, vantasamā tālavatthukatā’’.

481. Sā cevaṃ bhaṇati pitaramanīkaratto ca yassa sā dinnā;
Upayāsi vāraṇavate, vāreyyamupaṭṭhite kāle.

482. Atha asitanicitamuduke, kese khaggena chindiya sumedhā;
Pāsādaṃ pidahitvā [pidhetvā (sī. syā.), pidhitvā (ka.)], paṭhamajjhānaṃ samāpajji.

483. Sā ca tahiṃ samāpannā, anīkaratto ca āgato nagaraṃ;
Pāsāde ca [pāsādeva (sī. syā.)] sumedhā, aniccasaññaṃ [aniccasaññā (sabbattha)] subhāveti.

484. Sā ca manasi karoti, anīkaratto ca āruhī turitaṃ;
Maṇikanakabhūsitaṅgo, katañjalī yācati sumedhaṃ.

485. ‘‘Rajje āṇādhanamissariyaṃ, bhogā sukhā daharikāsi;
Bhuñjāhi kāmabhoge, kāmasukhā dullabhā loke.

486. ‘‘Nissaṭṭhaṃ te rajjaṃ, bhoge bhuñjassu dehi dānāni;
Mā dummanā ahosi, mātāpitaro te dukkhitā’’ [mātāpitaro ca te dukhitā (?)].

487. Taṃ taṃ bhaṇati sumedhā, kāmehi anatthikā vigatamohā;
‘‘Mā kāme abhinandi, kāmesvādīnavaṃ passa.

488. ‘‘Cātuddīpo rājā mandhātā, āsi kāmabhogina maggo;
Atitto kālaṅkato, na cassa paripūritā icchā.

489. ‘‘Satta ratanāni vasseyya, vuṭṭhimā dasadisā samantena;
Na catthi titti kāmānaṃ, atittāva maranti narā.

490. ‘‘Asisūnūpamā kāmā, kāmā sappasiropamā;

Ukkopamā anudahanti, aṭṭhikaṅkala [kaṅkhala (sī.)] sannibhā.

491. ‘‘Aniccā addhuvā kāmā, bahudukkhā mahāvisā;
Ayoguḷova santatto, aghamūlā dukhapphalā.

492. ‘‘Rukkhapphalūpamā kāmā, maṃsapesūpamā dukhā;
Supinopamā vañcaniyā, kāmā yācitakūpamā.

493. ‘‘Sattisūlūpamā kāmā, rogo gaṇḍo aghaṃ nighaṃ;
Aṅgārakāsusadisā, aghamūlaṃ bhayaṃ vadho.

494. ‘‘Evaṃ bahudukkhā kāmā, akkhātā antarāyikā;
Gacchatha na me bhagavate, vissāso atthi attano.

495. ‘‘Kiṃ mama paro karissati, attano sīsamhi ḍayhamānamhi;
Anubandhe jarāmaraṇe, tassa ghātāya ghaṭitabbaṃ’’.

496. Dvāraṃ apāpuritvānahaṃ [avāpuritvāhaṃ (sī.)], mātāpitaro anīkarattañca;
Disvāna chamaṃ nisinne, rodante idamavocaṃ.

497. ‘‘Dīgho bālānaṃ saṃsāro, punappunañca rodataṃ;
Anamatagge pitu maraṇe, bhātu vadhe attano ca vadhe.

498. ‘‘Assu thaññaṃ rudhiraṃ, saṃsāraṃ anamataggato saratha;
Sattānaṃ saṃsarataṃ, sarāhi aṭṭhīnañca sannicayaṃ.

499. ‘‘Sara caturodadhī [sarassu caturo udadhī (?)], upanīte assuthaññarudhiramhi;
Sara ekakappamaṭṭhīnaṃ, sañcayaṃ vipulena samaṃ.

500. ‘‘Anamatagge saṃsarato, mahiṃ [mahāmahiṃ (?)] jambudīpamupanītaṃ;
Kolaṭṭhimattaguḷikā, mātā mātusveva nappahonti.

501. ‘‘Tiṇakaṭṭhasākhāpalāsaṃ [sara tiṇakaṭṭhasākhāpalāsaṃ (sī.)], upanītaṃ anamataggato sara;
Caturaṅgulikā ghaṭikā, pitupitusveva nappahonti.

502. ‘‘Sara kāṇakacchapaṃ pubbasamudde, aparato ca yugachiddaṃ;
Siraṃ [sara (sī.)] tassa ca paṭimukkaṃ, manussalābhamhi opammaṃ.

503. ‘‘Sara rūpaṃ pheṇapiṇḍopamassa, kāyakalino asārassa;
Khandhe passa anicce, sarāhi niraye bahuvighāte.

504. ‘‘Sara kaṭasiṃ vaḍḍhente, punappunaṃ tāsu tāsu jātīsu;
Sara kumbhīlabhayāni ca, sarāhi cattāri saccāni.

505. ‘‘Amatamhi vijjamāne, kiṃ tava pañcakaṭukena pītena;
Sabbā hi kāmaratiyo, kaṭukatarā pañcakaṭukena.

506. ‘‘Amatamhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi ye pariḷāhā [sapariḷāhā (sī. aṭṭha.)];
Sabbā hi kāmaratiyo, jalitā kuthitā kampitā santāpitā.

507. ‘‘Asapattamhi samāne, kiṃ tava kāmehi ye bahusapattā;
Rājaggicoraudakappiyehi, sādhāraṇā kāmā bahusapattā.

508. ‘‘Mokkhamhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi yesu vadhabandho;
Kāmesu hi asakāmā, vadhabandhadukhāni anubhonti.

509. ‘‘Ādīpitā tiṇukkā, gaṇhantaṃ dahanti neva muñcantaṃ;
Ukkopamā hi kāmā, dahanti ye te na muñcanti.

510. ‘‘Mā appakassa hetu, kāmasukhassa vipulaṃ jahī sukhaṃ;
Mā puthulomova baḷisaṃ, gilitvā pacchā vihaññasi.

511. ‘‘Kāmaṃ kāmesu damassu, tāva sunakhova saṅkhalābaddho;
Kāhinti khu taṃ kāmā, chātā sunakhaṃva caṇḍālā.

512. ‘‘Aparimitañca dukkhaṃ, bahūni ca cittadomanassāni;
Anubhohisi kāmayutto, paṭinissaja [paṭinissara (sī.)] addhuve kāme.

513. ‘‘Ajaramhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi [yesu jarāya ca; maraṇabyādhihi gahitā (?)] yesu jarā;
Maraṇabyādhigahitā [yesu jarāya ca; maraṇabyādhihi gahitā (?)], sabbā sabbattha jātiyo.

514. ‘‘Idamajaramidamamaraṃ [idaṃ ajaraṃ idaṃ amaraṃ (?)], idamajarāmaraṃ padamasokaṃ;
Asapattamasambādhaṃ, akhalitamabhayaṃ nirupatāpaṃ.

515. ‘‘Adhigatamidaṃ bahūhi, amataṃ ajjāpi ca labhanīyamidaṃ;
Yo yoniso payuñjati, na ca sakkā aghaṭamānena’’.

516. Evaṃ bhaṇati sumedhā, saṅkhāragate ratiṃ alabhamānā;
Anunentī anikarattaṃ, kese ca chamaṃ khipi sumedhā.

517. Uṭṭhāya anikaratto, pañjaliko yācitassā pitaraṃ so;
‘‘Vissajjetha sumedhaṃ, pabbajituṃ vimokkhasaccadassā’’.
518. Vissajjitā mātāpitūhi, pabbaji sokabhayabhītā;
Cha abhiññā sacchikatā, aggaphalaṃ sikkhamānāya.

519. Acchariyamabbhutaṃ taṃ, nibbānaṃ āsi rājakaññāya;
Pubbenivāsacaritaṃ, yathā byākari pacchime kāle.

520. ‘‘Bhagavati koṇāgamane, saṅghārāmamhi navanivesamhi;
Sakhiyo tisso janiyo, vihāradānaṃ adāsimha.

521. ‘‘Dasakkhattuṃ satakkhattuṃ, dasasatakkhattuṃ satāni ca satakkhattuṃ;
Devesu uppajjimha, ko pana vādo manussesu.

522. ‘‘Devesu mahiddhikā ahumha, mānusakamhi ko pana vādo;
Sattaratanassa mahesī, itthiratanaṃ ahaṃ āsiṃ.

523. ‘‘So hetu so pabhavo, taṃ mūlaṃ sāva sāsane khantī;
Taṃ paṭhamasamodhānaṃ, taṃ dhammaratāya nibbānaṃ’’.

524. Evaṃ karonti ye saddahanti, vacanaṃ anomapaññassa;
Nibbindanti bhavagate, nibbinditvā virajjantīti.

Itthaṃ sudaṃ sumedhā therī gāthāyo abhāsitthāti.

Mahānipāto niṭṭhito.

Samattā therīgāthāyo.

Gāthāsatāni cattāri, asīti puna cuddasa [gāthāsaṅkhyā idha anukkamaṇikagaṇanāvasena pākaṭā];
Theriyekuttarasatā [therīyekuttarachasatā (?) tiṃsamattāpi pañcasatamattāpi theriyo ekato āgatā manasikātabbā], sabbā tā āsavakkhayāti.

Therīgāthāpāḷi niṭṭhitā.